

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu dokumentu
Strategia Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą do roku 2030

Zespół autorski:

mgr Monika Kłos – kierownik zespołu

mgr Paweł Skurski

mgr Radosław Kasprzyk

SPIS TREŚCI

Podstawa prawna, przedmiot i zakres prognozy	1
Cele ochrony środowiska szczebla krajowego i międzynarodowego uwzględnione w opracowywanym dokumencie	15
Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	18
Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień dokumentu.....	21
Analiza stanu środowiska oraz istniejące problemy z zakresu ochrony środowiska istotne z punktu widzenia Strategii	22
Powierzchnia ziemi	25
Budowa geologiczna i rzeźba terenu	25
Gleby	26
Struktura gruntów	26
Zasoby wodne.....	27
Wody powierzchniowe	27
Wody podziemne.....	40
Zagrożenia powodziowe	41
Zagrożenia suszą	43
Flora i fauna.....	43
Najcenniejsze obszary flory	43
Najcenniejsze obszary występowania fauny	44
obszary chronione	45
Obszary Natura 2000	46
Uwarunkowania klimatyczne	47
Jakość powietrza.....	50
Hałas 52	
Zabytki 52	
Stan środowiska na obszarach przewidywanego znaczącego oddziaływania zapisów dokumentu strategii ponadlokalnej	52
Ocena istniejących problemów ochrony środowiska oraz skutków realizacji postanowień dokumentu dla istniejących obszarów chronionych	53
Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu	54
Ocena znaczących oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska	56
Oddziaływanie na ludzi	68
Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny	69
Oddziaływanie na wody	70
Oddziaływanie na powietrze i klimat.....	71
Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	72

Oddziaływanie na krajobraz.....	72
Oddziaływanie na klimat akustyczny	74
Oddziaływanie na zasoby naturalne	75
Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	75
Oddziaływanie na obszary chronione, w tym Natura 2000.....	75
Potencjalne oddziaływanie transgraniczne na środowisko	76
Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych	77
Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań	77
Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.....	83
Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	83
Zespół autorski.....	87
spis map, wykresów, tabel, rysunków	90

PODSTAWA PRAWNA, PRZEDMIOT I ZAKRES PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą do roku 2030 (zwanej dalej Strategią) została przygotowana zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.). Zapis art. 46 ww. ustawy wskazuje, że przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. „projekty polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”. Pomimo, że zachodzą przesłanki odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o których mowa w Art. 48 ust. 3 tj. „Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy”, w odpowiedzi na wniosek Burmistrza Gminy Józefów nad Wisłą o odstąpienie od przeprowadzenia postępowania i braku zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, na mocy pisma nr WOOŚ.410.319.2023.ES.AS z dnia 20 grudnia 2023 r. niniejszym przygotowano Prognozę oddziaływania na środowisko projektu Strategii.

Celem Prognozy jest ocena potencjalnych i rzeczywistych skutków oddziaływania realizacji projektu Strategii na środowisko. Zakres Prognozy, opracowanej zgodnie z zapisami zawartymi w art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zawiera w szczególności:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Niniejsza Prognoza przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Informacje zawarte w Prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektu Strategii oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów z nią powiązanych. W Prognozie uwzględnione są również informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko, sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem Strategii, np. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r. stanowiąca załącznik do uchwały nr CCXXIX/4185/2021 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 2 lutego 2021 r., czy Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z 12 marca 2022 roku.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU I POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Strategia obejmuje teren jednej jednostki samorządu terytorialnego – Gminy Józefów nad Wisłą. Obszar Miasta został poddany wyczerpującej analizie w ujęciu dynamicznym i porównawczym w kluczowych dla jego rozwoju sektorach. Diagnoza została opracowana z wykorzystaniem statystyki publicznej i właściwych opracowań analitycznych.

Strategia została opracowana z wykorzystaniem metodologii partycypacyjno-eksperckiej. W proces jego powstawania zaangażowano mieszkańców, władze i pracowników samorządowych oraz ekspertów zewnętrznych. Dokument jest odpowiedzią na zidentyfikowane potrzeby i problemy rozwojowe, a poprzez realizację zaplanowanych kierunków działań pozwoli na osiągnięcie wyznaczonych celów strategicznych i rozwojowych oraz realizację wskazanej wizji rozwoju Gminy. Zaplanowane w dokumencie strategicznym działania mają służyć długotrwałej poprawie warunków społecznych, gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych i demograficznych.

Na gruncie polskim możliwość (a od 1 stycznia 2026 roku konieczność) opracowania strategii rozwoju przez jednostkę samorządu terytorialnego - gminę, wynika z art. 10e. ust. 1. „Ustawy o samorządzie gminnym”. Przepisy ustawy określają również minimum warunków, jakie musi spełnić strategia rozwoju. Jednak podmiot przygotowujący dokument może zamieścić w nim dodatkowe elementy, jeśli jest to zasadne ze względu na zakres tematyczny podejmowany w danej strategii.

Zakres strategii rozwoju gminy określa art. 10e „Ustawy o samorządzie gminnym”. Jest to minimum warunków, jakie musi spełnić strategia. Strategia rozwoju gminy zawiera przede wszystkim:

- Wnioski z diagnozy
- Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym
- Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych
- Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia
- Model struktury funkcjonalno-przestrzennej w tym:
 - a) strukturę sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych,
 - b) system powiązań przyrodniczych,
 - c) główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych,
 - d) główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej
- Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczące:
 - a) zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu,
 - b) zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,

- c) kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej,
 - d) zasad lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, 1506, 1597 i 1688),
 - e) zasad lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego,
 - f) kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej,
 - g) zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW,
 - h) zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
 - i) zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
 - j) zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji
- Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań
 - Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań
 - System realizacji strategii w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych
 - Ramy finansowe i źródła finansowania

Na podstawie analizy danych statystycznych oraz danych otrzymanych od jednostek organizacyjnych gminy, eksperci zewnętrzni opracowali diagnozę stanu obecnego. Wnioski z dokonanej analizy posłużyły do identyfikacji mocnych i słabych stron oraz czynników sukcesu i ewentualnej porażki realizacji strategii. Działania te były poddane również ocenie mieszkańców obszaru. Zidentyfikowane problemy, szanse rozwojowe i zagrożenia po uwzględnieniu silnych stron i potencjałów obszaru doprowadziły do sformułowania celu głównego, który ma zostać osiągnięty w wyniku realizacji Strategii:

„Gmina Józefów nad Wisłą jest miejscem przyjaznym dla mieszkańców, turystów oraz środowiska, rozwijającym się gospodarczo, kulturowo i infrastrukturalnie poprzez odpowiednie zarządzanie wszystkimi obszarami życia oraz ekonomii”

Cel główny przedstawia obszar gminy jako atrakcyjne miejsce do życia, w którym wysokiej jakości zarządzanie i współpraca stanowią podstawę rozwoju. Uszczegółowieniem celu głównego są cele strategiczne, stanowiące drugi poziom wdrażania postanowień dokumentu. Cele te wskazują, że w wyniku realizacji strategii mieszkańcy będą mieli zapewniony wysoki poziom życia w nowoczesnym, bezpiecznym, rozwiniętym gospodarczo i infrastrukturalnie, ale jednocześnie czystym i ekologicznym środowisku. Cele określone są w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Opisują przejście od sytuacji wyjściowej do sytuacji pożądanej. Odpowiadają one na potrzeby rozwojowe Gminy oraz mają stanowić odpowiedź na jej problemy i potencjały.

Do określenia celów w pierwszej kolejności wykorzystano zidentyfikowane w procesie diagnostycznym kluczowe wyzwania. Ponadto przy formułowaniu celów zwrócono uwagę na ich adekwatności i zasadności względem potencjału obszaru Gminy (w tym zasobów i produktów); problemów i deficytów; determinanty potrzeb rozwojowych. Pod uwagę wzięto również relacje i korelacje z celami wyznaczonymi w innych dokumentach strategicznych na szczeblu regionu i kraju, np. SRWL 2030, KSRR 2030, Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Struktura celów w Strategii Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą tworzy logicznie powiązany, spójny system odpowiadający na poszczególne kategorie problemowe. Realizacja zaplanowanych kierunków działań powinna zapewniać osiągnięcie celów strategicznych. Należy również zaznaczyć, że działania planowane w ramach poszczególnych celów wzajemnie się przenikają i uzupełniają. Niejednokrotnie będą mogły zostać zrealizowane dzięki zintegrowanym projektom wzmacniając tym samym możliwość uzyskania efektu synergii.

Rysunek 1 – Układ celów strategicznych i celów rozwojowych Strategii rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą

Cel Strategiczny 1 - Wzrost atrakcyjności wewnętrznej gminy, poprzez rozwój potencjału obszarów społecznych wpływających na życie mieszkańców

- **Cel operacyjny 1.1** - Rozwiązywanie problemów społecznych poprzez rozwój usług z zakresu pomocy społecznej
- **Cel operacyjny 1.2** - Rozwój i modernizacja systemu edukacji oraz opieki nad dziećmi do lat 3
- **Cel operacyjny 1.3** - Dostosowanie usług oraz infrastruktury publicznej do potrzeb mieszkańców
- **Cel operacyjny 1.4** - Promocja lokalnej kultury
- **Cel operacyjny 1.5** - Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
- **Cel operacyjny 1.6** - Rozwój usług i infrastruktury rekreacyjno-sportowej w gminie

Cel Strategiczny 2 - Wzrost atrakcyjności przestrzennej gminy poprzez rozwój potencjału turystycznego oraz systemu komunikacji

- **Cel operacyjny 2.1** - Wykorzystanie potencjału turystycznego gminy
- **Cel operacyjny 2.2** - Ochrona i promocja środowiska przyrodniczego oraz lokalnej kultury
- **Cel operacyjny 2.3** - Zwiększenie dostępności komunikacyjnej gminy

Cel Strategiczny 3 - Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy poprzez rozwój potencjału inwestycyjnego oraz poprawę sytuacji na rynku pracy

- **Cel operacyjny 3.1** - Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy
- **Cel operacyjny 3.2** - Poprawa sytuacji mieszkańców na rynku pracy
- **Cel operacyjny 3.3** - Rozwój przedsiębiorczości w gminie

Źródło: Projekt Strategii Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą do roku 2030

Kolejnym poziomem uszczegółowienia dla systemu wdrażania strategii są przykładowe kierunki działań. Należy zaznaczyć, że na etapie przygotowania dokumentu są one ogólnie

sformułowane. Szczegółowy zakres projektów i zasady realizacyjne będą określone na dalszych etapach procesu. Natomiast realizacja poszczególnych przedsięwzięć będzie uzależniona od pozyskania środków na ich sfinansowanie, w tym od spełnienia warunków określonych dla poszczególnych źródeł finansowania, a także przygotowania i pozyskania odpowiedniej dokumentacji (również w zakresie OoŚ). Strategia tworzy podstawowe ramy dla ich późniejszej realizacji.

Tabela 1 – Układ Celów Operacyjnych i Kierunków działań

Cel operacyjny	Kierunki działań
1.1 Rozwiązywanie problemów społecznych poprzez rozwój usług z zakresu pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój opieki środowiskowej • Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi w zakresie świadczonych usług pomocy społecznej • Budowa ośrodków pobytu dziennego dla seniorów • Budowa nowej siedziby Ośrodka Pomocy Społecznej • Działania edukacyjne z zakresu profilaktyki oraz samopomocy wśród mieszkańców • Doksztalcenie kadr instytucji pomocy społecznej oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu zatrudnienia • Działania wspierające proces deinstytucjonalizacji usług społecznych • Opracowanie gminnego programu na rzecz seniorów w celu rozwiązywania problemów wynikających ze starzejącego się społeczeństwa • Budowa żłobka na terenie gminy
1.2 Rozwój i modernizacja systemu edukacji oraz opieki nad dziećmi do lat 3	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój i promocja wychowania przedszkolnego • Modernizacja oraz dostosowanie istniejących obiektów oświatowych do potrzeb uczniów • Podniesienie poziomu edukacji poprzez szkolenia kadry nauczycielskiej • Powiązanie oferty edukacyjnej z potrzebami wynikającymi z rynku pracy poprzez organizację zajęć dodatkowych
1.3 Dostosowanie usług oraz infrastruktury publicznej do potrzeb mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja budynków użyteczności publicznej ze szczególnym uwzględnieniem likwidacji barier architektonicznych • Dostosowanie stron internetowych Urzędu Miasta Józefów nad Wisłą oraz innych instytucji i jednostek podległych gminie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami • Rozwój usług e-administracji przy jednoczesnym zwiększaniu kompetencji cyfrowych mieszkańców poprzez działania edukacyjne • Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy • Inwestycje w sieć światłowodową oraz szerokopasmowy Internet • Rozbudowa oferty działań z zakresu kultury realizowanych przez instytucje publiczne na terenie gminy • Budowa Muzeum Sadownictwa
1.4 Promocja lokalnej kultury	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie wzbogacania oferty wydarzeń kulturalnych • Współpraca z innymi gminami w zakresie wypracowania wspólnej marki związanej z lokalną kulturą • Modernizacja infrastruktury instytucji kultury ze szczególnym uwzględnieniem likwidacji barier architektonicznych • Dopuszczenie instytucji kultury • Organizacja imprez lokalnych mających na celu promocję lokalnej tożsamości kulturowej wśród mieszkańców
1.5 Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja, rozbudowa oraz stały monitoring jakości zabezpieczeń przeciwpowodziowych na terenie gminy

<p>1.6 Rozwój usług i infrastruktury rekreacyjno-sportowej w gminie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Działania edukacyjne z zakresu zagrożeń wynikających z niepożądanych zjawisk społecznych prowadzone wśród dzieci i młodzieży • Rozbudowa systemu monitoringu miejsc publicznych oraz rekreacyjnych na terenie gminy • Inwestycje z zakresu wyposażenia Ochotniczych Jednostek Straży Pożarnej w gminie w sprzęt zapewniający odpowiednie reagowanie na miejscowe zagrożenia • Otwarcie posterunku policji w Józefowie nad Wisłą • Zapewnienie większego dostępu i szybszego czasu dojazdu dla karettek np. poprzez zapewnienie karetki na potrzeby gminy • Budowa sieci siłowni zewnętrznych zlokalizowanych w najważniejszych miejscowościach gminy • Promocja aktywności fizycznej wśród mieszkańców • Organizacja lokalnych imprez sportowych dla dzieci i młodzieży • Modernizacja istniejących obiektów rekreacyjnych oraz dostosowanie ich do potrzeb osób z niepełnosprawnościami • Tworzenie nowych oraz modernizacja istniejących zielonych przestrzeni publicznych
<p>2.1 Wykorzystanie potencjału turystycznego gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie programu działań promocyjnych gminy ze szczególnym uwzględnieniem turystyki weekendowej dla mieszkańców Województwa Lubelskiego, Świętokrzyskiego oraz Mazowieckiego • Rozbudowa infrastruktury turystycznej ze szczególnym uwzględnieniem terenów atrakcyjnych przyrodniczo (wieże i platformy widokowe, miejsca odpoczynku dla pieszych i rowerzystów, infrastruktura kajakowa) • Renowacja istniejących szlaków turystycznych oraz ich odpowiednie oznakowanie wraz z promocją • Wyznaczenie nowych turystycznych szlaków pieszo-rowerowych oraz ścieżek dydaktycznych wraz z zapewnieniem odpowiedniej infrastruktury • Rozwój oferty agroturystycznej na terenie gminy • Wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców z branży noclegowej oraz gastronomicznej w celu uatrakcyjnienia ich oferty dla turystów • Opracowanie lokalnych produktów oraz ich odpowiednia promocja • Współpraca w zakresie wspólnej promocji turystycznej regionu z innymi gminami, w szczególności w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji Powiśle
<p>2.2 Ochrona środowiska przyrodniczego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Działania edukacyjne z zakresu przeciwdziałania degradacji środowiska przyrodniczego • Ochrona bioróżnorodności • Inwestycje z zakresu odnawialnych źródeł energii oraz ich promocja wśród mieszkańców • Inwestycje z zakresu małej i dużej retencji • Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków • Działania edukacyjne z zakresu segregacji odpadów komunalnych oraz przeciwdziałaniu samodzielnej utylizacji odpadów przez mieszkańców • Renowacja sieci wodociągowej na terenie gminy w celu zmniejszenia liczby awarii mogących wpływać na środowisko • Promocja elektromobilności wśród mieszkańców • Działania z zakresu adaptacji do zmian klimatycznych, w tym działania edukacyjne wśród mieszkańców
<p>2.3 Zwiększenie dostępności komunikacyjnej gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa, przebudowa oraz modernizacja istniejącej sieci dróg gminnych, w szczególności poprzez utwardzanie ich nawierzchni • Budowa ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą rowerową

	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Powiatem Opolskim w celu poprawy jakości dróg powiatowych • Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez budowę, przebudowę i modernizację infrastruktury takiej jak chodniki, przejścia dla pieszych oraz oświetlenie • Budowa miejsc parkingowych, w szczególności w pobliżu miejsc atrakcyjnych turystycznie • Współpraca z przewoźnikami transportu zbiorowego w celu zwiększenia częstotliwości połączeń pomiędzy Gminą Józefów nad Wisłą a najważniejszymi ośrodkami miejskimi w regionie • Opracowanie informacji dla pasażerów zarówno w ramach infrastruktury przystankowej jak i dostępnej online • Modernizacja infrastruktury przystankowej
3.1 Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Dalsza intensyfikacja dialogu z potencjalnymi inwestorami oraz promocja inwestycyjna gminy • Uporządkowanie oraz aktualizacja dokumentów planistycznych ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania ich do oferty inwestycyjnej • Rozbudowa terenów inwestycyjnych oraz stworzenie stref aktywności gospodarczej
3.2 Poprawa sytuacji mieszkańców na rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z przedsiębiorcami w celu dostosowania oferty edukacyjnej na terenie gminy do potrzeb rynkowych i ułatwienia młodym mieszkańcom przygotowania się do wejścia na rynek pracy • Rozwój doradztwa zawodowego na terenie szkół • Współpraca z przedsiębiorcami w celu ułatwienia mieszkańcom odbycia staży oraz praktyk • Działania z zakresu aktywizacji bezrobotnych mieszkańców gminy • Aktywizacja mieszkańców poprzez zachęcanie do kształcenia ustawicznego
3.3 Rozwój przedsiębiorczości w gminie	<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie lokalnych przedsiębiorstw podczas wydarzeń regionalnych • Wsparcie gospodarstw rolnych w zakresie ich innowacyjności ze szczególnym uwzględnieniem specjalizacji sadowniczej • Wsparcie mieszkańców w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych w celu rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz modernizacji istniejących przedsiębiorstw • Organizacja platformy wymiany informacji pomiędzy przedsiębiorcami a lokalnymi interesariuszami w celu wypracowania innowacyjnej oferty produktów o cechach regionalnych

Źródło: Projekt Strategii Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą do roku 2030

Część kierunków działań będzie mogła wywierać wpływ na środowisko i w zależności od specyfiki, zakresu i lokalizacji może być zaliczona do przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko, m.in. Inwestycje z zakresu małej i dużej retencji. Jednak należy podkreślić, że w ramach wyżej wymienionych celów operacyjnych planuje się kierunki działań, w ramach których zaplanowano działania proekologiczne, mające pozytywny wpływ na środowisko. Mają one służyć ograniczeniu niekorzystnych emisji do środowiska oraz wzmocnieniu funkcji ekologicznych obszaru i poprawie warunków życia mieszkańców. Szczególnie:

- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy
- Budowa Muzeum Sadownictwa
- Modernizacja, rozbudowa oraz stały monitoring jakości zabezpieczeń przeciwpowodziowych na terenie gminy

- Inwestycje z zakresu wyposażenia Ochotniczych Jednostek Straży Pożarnej w gminie w sprzęt zapewniający odpowiednie reagowanie na miejscowe zagrożenia
- Tworzenie nowych oraz modernizacja istniejących zielonych przestrzeni publicznych
- Rozbudowa infrastruktury turystycznej ze szczególnym uwzględnieniem terenów atrakcyjnych przyrodniczo (wieże i platformy widokowe, miejsca odpoczynku dla pieszych i rowerzystów, infrastruktura kajakowa)
- Renowacja istniejących szlaków turystycznych oraz ich odpowiednie oznakowanie wraz z promocją
- Wyznaczenie nowych turystycznych szlaków pieszo-rowerowych oraz ścieżek dydaktycznych wraz z zapewnieniem odpowiedniej infrastruktury
- Rozwój oferty agroturystycznej na terenie gminy
- Działania edukacyjne z zakresu przeciwdziałania degradacji środowiska przyrodniczego
- Ochrona bioróżnorodności
- Inwestycje z zakresu odnawialnych źródeł energii oraz ich promocja wśród mieszkańców
- Inwestycje z zakresu małej i dużej retencji
- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
- Działania edukacyjne z zakresu segregacji odpadów komunalnych oraz przeciwdziałaniu samodzielnej utylizacji odpadów przez mieszkańców
- Renowacja sieci wodociągowej na terenie gminy w celu zmniejszenia liczby awarii mogących wpływać na środowisko
- Promocja elektromobilności wśród mieszkańców
- Działania z zakresu adaptacji do zmian klimatycznych, w tym działania edukacyjne wśród mieszkańców
- Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez budowę, przebudowę i modernizację infrastruktury takiej jak chodniki, przejścia dla pieszych oraz oświetlenie
- Wsparcie gospodarstw rolnych w zakresie ich innowacyjności ze szczególnym uwzględnieniem specjalizacji sadowniczej.

Strategia przedstawia wysokie walory przyrodnicze i stosunkowo dobry stan środowiska jako potencjał rozwojowy i promocyjny terenu gminy. Dokument jest narzędziem spajającym plan rozwojowy z zagospodarowaniem przestrzennym.

Zawarty w Strategii model struktury funkcjonalno-przestrzennej terenu gminy wskazuje przede wszystkim obszary, które Strategia uznaje za istotne dla osiągnięcia celów (na podstawie wniosków z diagnozy, uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, wyzwań). Wskazuje również obszary istotne dla jego rozwoju (np. obszary z potencjałem rozwojowym, obszary o określonych funkcjach, obszary borykające się z problemami rozwojowymi) oraz rodzaje powiązań występujących pomiędzy poszczególnymi obszarami. Na podstawie modelu określa się zatem strategiczne kierunki działań i obszary, które będą podstawą wzmocnienia potencjału funkcjonalno-przestrzennego oraz zapobiegania zjawiskom negatywnym i konfliktogennym.

Model przedstawia długookresową strategiczną wizję rozwoju obszaru wynikającą z uwarunkowań związanych z położeniem przestrzennym, zasobami naturalnymi i trendami rozwojowymi. Należy również zaznaczyć, że struktura funkcjonalno-przestrzenna jest systemem zróżnicowanych i powiązanych ze sobą elementów zagospodarowania, które w konsekwencji tworzą spójny obraz terenu gminy. Składają się na niego takie elementy jak:

- warunki do efektywnego działania podmiotów gospodarczych, głównie przez rozbudowę systemów infrastruktury technicznej i społecznej,
- prawidłowa struktura użytkowania terenów, tj. zachowanie właściwych proporcji między różnymi rodzajami tego użytkowania, zarówno w skali lokalnej, jak i ponadlokalnej,
- zapewnienie funkcji społeczno-gospodarczych i poszczególnych inwestycji z uwzględnieniem z interesów podmiotów gospodarczych oraz nadrzędnych interesów społecznych,
- wykorzystanie otaczającej przestrzeni z zachowaniem zasady racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi i antropogenicznymi oraz zachowania walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- eliminacja lub minimalizacja potencjalnych konfliktów przestrzennych powstających między funkcjami społeczno-gospodarczymi i poszczególnymi podmiotami gospodarczymi na tle wykorzystywania ograniczonej przestrzeni i jej zasobów.

Wskazane w modelu elementy sieci przyrodniczej i ekologicznej w obszarze funkcjonalnym tworzą strefy o wiodącej funkcji przyrodniczej i ochronnej, w ramach których obowiązuje podporządkowanie wszelkiej działalności utrzymaniu wartości przyrodniczych obszaru oraz ciągłości powiązań ekologicznych. Obszary te mogą stanowić znaczące zaplecze dla rozwoju usług turystycznych w regionie. Najwyższe standardy ochrony przewidziane są dla obszarów Natura 2000 tj.:

- Przełom Wisły w Małopolsce
- Małopolski Przełom Wisły ¹.

oraz Wrzeliwieckiego Parku Krajobrazowego i Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Pozostałe elementy przyrodnicze mają charakter sieciowy lub obszarowy. Możemy wśród nich wymienić między innymi:

- zielone korytarze ekologiczne zapewniające łączność pomiędzy węzłami układu naturalnego,
- węzły ekologiczne stanowiące obszary regionalnej i lokalnej sieci ekologicznej – miejsca o odpowiednich warunkach naturalnych, sprzyjających egzystencji gatunków rzadkich lub zagrożonych wyginięciem,
- obszary parkowe leśne cechujące się dużym stopniem naturalności,
- sieć wodną: rzeki, kanały, jeziora, stawy i inne zbiorniki stanowiące uzupełnienie sieci przyrodniczej i korytarzy ekologicznych,
- pomnik przyrody.

¹ Źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>

Strategia, w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej zakłada następujące ustalenia i rekomendacje:

Tabela 2 - Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej związanej z siecią przyrodniczą.

1. Należy upowszechniać zieloną infrastrukturę jako rozwiązanie wpływające na ograniczenie presji na środowisko oraz polepszenie ekologicznych warunków życia.
2. Należy podejmować działania minimalizujące wpływ człowieka na tereny cenne przyrodniczo, w szczególności Wrzelowiecki Park Krajobrazowy. Dopuszczalne powinny być jedynie inwestycje z zakresu infrastruktury turystycznej pod warunkiem braku ich ingerencji w środowisko przyrodnicze.
3. Na obszarze Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego obowiązuje szczególna ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych oraz dziedzictwa kulturowego. Zakazuje się ingerowania w ekosystem w celach inwestycyjnych z wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Należy dodatkowo opracować plan ochrony Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego.
4. Na terenie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu zakazuje się prac wpływających na rzeźbę terenu oraz stosunki wodne, z wyjątkiem prac związanych z infrastrukturą przeciwpowodziową, przeciwsztormową, przeciwosuwiskową lub związaną z utrzymaniem oraz budową urządzeń wodnych.
5. Zakazuje się składowania odpadów i innych materiałów mogących stwarzać zagrożenie dla wód podziemnych i powierzchniowych, w szczególności na obszarach zagrożonych powodzią.
6. Należy chronić tereny źródłiskowe na obszarach zasilających rzekę Wyżnicę poprzez zachowanie oraz zwiększanie szaty roślinnej je otaczającej, ograniczenie poboru wód podziemnych, zakaz zmian stosunków wodnych prowadzących do obniżenia ich poziomu, zakaz zmian ukształtowania terenu je otaczającego.
7. Należy objąć szczególną ochroną doliny rzeczne, suche doliny, wąwozy, jary, obniżenia pełniące funkcje lokalnych ciągów ekologicznych i okresowego spływu wód powierzchniowych wraz ze strefami zboczowymi w obszarze gminy.
8. W pracach planistycznych należy uwzględniać zasady i warunki ochrony zasobów środowiska przyrodniczego Gminy Józefów nad Wisłą.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej związanej z siecią infrastrukturalną.

1. Należy modernizować i rozbudowywać układ komunikacji drogowej w celu zwiększenia dostępności wewnętrznej i zewnętrznej gminy
2. Należy rozbudować sieć ścieżek rowerowych, pasów rowerowych oraz szlaków pieszo-rowerowych zarówno w celu usprawnienia komunikacji wewnętrznej gminy jak i w celu zwiększenia jej atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej.
3. Inwestycje związane z komunikacją i siecią drogową powinny uwzględniać zasadę zrównoważonej mobilności poprzez poszanowanie terenów cennych przyrodniczo.
4. Należy modernizować i rozbudowywać sieć telekomunikacyjną gminy, w tym w szczególności szerokopasmowy Internet.
5. Należy wzmacniać udział odnawialnych źródeł energii w ogólnym zapotrzebowaniu gminy na energię.

6. Należy modernizować oraz rozbudowywać infrastrukturę turystyczną taką jak wieże widokowe, przystanie kajakowe, punkty kempingowe, miejsca odpoczynku dla pieszych i rowerzystów itp. Inwestycje w tym zakresie uwzględniać muszą zasady związane z ochroną obszarów cennych przyrodniczo i nie powinny w nie nadmiernie ingerować.
7. Należy dążyć do rozbudowy infrastruktury związanej z dostępem do Wisły takiej jak pomosty, przystanie oraz promenady.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej związanej z siecią społeczno-gospodarczą.

1. Należy chronić i modernizować rolniczą przestrzeń produkcyjną.
2. Należy wdrażać procedury przygotowania obszarów stanowiących potencjalną ofertę gminy dla pozyskania inwestorów realizujących oczekiwane i niezbędne dla rozwoju gminy inwestycje.
3. Należy odtwarzać i uzupełniać zabudowę miasta Józefów nad Wisłą z zachowaniem oryginalnych walorów układu urbanistycznego.
4. Należy tworzyć organizacyjne i programowe podstawy dla rozwoju działalności gospodarczej w gminie.
5. Wyklucza się lokalizację nowych obiektów i urządzeń budowlanych, z wyłączeniem dróg i sieci infrastruktury technicznej na terenach upraw polowych i upraw ogrodnich.
6. Zakazuje się lokalizacji obiektów i przedsięwzięć komercyjnych mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
7. Należy modernizować i rozbudowywać bazę dydaktyczno-rekreacyjną szkół podstawowych.
8. Należy dostosować tereny produkcyjno-składowe wraz z zapleczem technicznym do potrzeb inwestorów.

Źródło: Projekt Strategii Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą do roku 2030

Wskazane poniżej dokumenty strategiczne i wykonawcze stanowią warunki brzegowe dla Strategii, która jest z nimi powiązana i została przygotowana w pełnej zgodności z tymi dokumentami. Działania określone w Strategii odpowiadają równocześnie na wyzwania europejskie i krajowe zidentyfikowane w obszarach wsparcia współfinansowanych z Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych. Mając na uwadze trwającą perspektywę finansową UE na lata 2021 – 2027 dołożono wszelkich starań, aby strategia spełniała również wszystkie wymagania stawiane przez akty prawne wyższego szczebla. Do dokumentów szczebla krajowego i europejskiego, z którymi Strategia wykazuje spójność należy wymienić m.in.:

Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady

Komisja Europejska w projektach Rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady przedstawiła zakres nowej Polityki Spójności na lata 2021-2027. Pakiet rozporządzeń obejmuje przede wszystkim: Rozporządzenie ogólne, Rozporządzenie w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Rozporządzenie w zakresie Europejskiego Funduszu Społecznego. Jednym z elementów ww. dokumentów jest przedstawienie podstawowych założeń i Celów Tematycznych dla Polityki Spójności oraz proponowanych zasad funkcjonowania programów operacyjnych w perspektywie 2021–2027. Jednym z istotniejszych dla obszaru Gminy jest Cel

Tematyczny nr 5 – Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych w całej UE, który jest podstawą ustanowienia Instrumentów Terytorialnych w perspektywie 2021 – 2027. Należy jednak zaznaczyć, że zaplanowane w ramach strategii działania wpisują się również w pozostałe Cele Polityki Spójności.

Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jako najważniejszy dokument krajowy wskazuje, że zrównoważony rozwój społeczny i regionalny to rozwój skierowany na terytorialną różnorodność oraz jej atuty, a jednocześnie dbający o zapewnienie całemu społeczeństwu wysokiej jakości życia. Strategia określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2020 i 2030. SOR przedstawia nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony. Niniejszy dokument został opracowany w pełnej zgodności z powyższymi zasadami. W szczególności jest to widoczne w obszarze Rozwój Zrównoważony Terytorialnie, oznaczający rozwój wszystkich terytoriów przez wzmacnianie ich potencjałów endogenicznych i czynników rozwoju oraz likwidację barier i włączenie w procesy rozwojowe regionów zmagających się z trudnościami o charakterze restrukturyzacyjnym i adaptacyjnym obszarów wiejskich wraz z ich lokalnymi ośrodkami miejskimi oraz średnich miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Oznacza to m.in. prowadzenie skutecznej polityki regionalnej dostosowanej do specyfiki danego terytorium i obejmującej działania służące aktywizacji gospodarczej, rozwojowi lokalnych rynków pracy i mobilizacji zawodowej mieszkańców, czy też poprawie dostępu do usług publicznych z wykorzystaniem potencjałów lokalnych i na poziomie gospodarek, jak również własnych zasobów. Inicjatywa opracowania wspólnej strategii rozwoju jednostek samorządu terytorialnego, które zostały zidentyfikowane w SOR jako tracące funkcje społeczno-gospodarcze i zagrożone trwałą marginalizacją doskonale wpisuje się zatem w krajową politykę rozwoju regionalnego.

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego 2030

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego 2030, przyjęta przez Sejmik Województwa Lubelskiego Uchwałą nr/XXIV/406/2021 z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku, jest najistotniejszym dokumentem poziomu regionalnego mającym bezpośredni wpływ na zapisy Strategii Rozwoju Ponadlokalnego. Zgodność dokumentów w zakresie sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji dot. kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa jest wymaganiem ustawowym. Należy jednak zaznaczyć, że niniejszy dokument wpisuje się także w poszczególne cele strategiczne operacyjne SRWL. W szczególności są to CS2: Wzmocnienie powiązań i układów funkcjonalnych, CS3: Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu oraz CS4: Wzmacnianie kapitału społecznego. W Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego

przyjęto model rozwoju stymulowany strategicznymi wyborami jako: zrównoważony, integrujący zasoby i potencjały, ukierunkowany na wysoką jakość życia. Aby realizować kierunki założone w Strategii Rozwoju Województwa zastosowano wymiar terytorialny, poprzez skoncentrowanie działań na wykorzystaniu potencjałów rozwojowych na określonym obszarze, tzw. obszarze strategicznej interwencji. Wszystkie gminy współodpowiedzialne za realizację postanowień niniejszego dokumentu zostały wskazane jako część poszczególnych OSI regionalnych.

Rysunek 2 – Zgodność Strategii z dokumentami nadrzędnymi

Źródła: opracowanie własne.

CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA KRAJOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

Strategia uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym, zawarte w szczególności w niżej wymienionych dokumentach strategicznych:

Strategia Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio i długofalowej polityki gospodarczej. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju określa 10 sektorów jako strategiczne dla rozwoju kraju, wśród nich występują sektory związane z ochroną środowiska, do których należą:

- sektor odzysku materiałowego surowców;
- sektor ekobudownictwa (np. budynki pasywne, pikoenergetyka);
- sektor żywności wysokiej jakości.

Strategia zwraca uwagę w szczególności na kwestie, które zostały także wskazane do realizacji w niniejszej Strategii Rozwoju Ponadlokalnego i proponuje rozwiązywanie problemów w zakresie:

- zachowania unikatowego charakteru polskich zasobów przyrodniczych jako szansy dla zrównoważonego rozwoju;
- stopniowe zmniejszenie emisji zanieczyszczeń (w szczególności emitowanych do powietrza przez sektor komunalno - bytowy poprzez realizację programu „Czyste Powietrze”);
- zmniejszenie odpływu wody z terytorium Polski;
- sprawna gospodarka odpadami, obejmująca ich wtórne wykorzystywanie surowcowe i energetyczne;
- wykorzystanie ciepła ziemi i innych odnawialnych źródeł energii;
- obniżenie ryzyka klęsk żywiołowych;
- wdrożenie programu „Woda dla rolnictwa” - wsparcie retencjonowania wód i nawodnień na potrzeby obszarów wiejskich.

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

Polityka będzie stanowiła podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030. Polityka uchyla Strategię „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” w części dotyczącej Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska. Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji, które są zgodne z założeniami Strategii:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb;
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu;
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
- wspieranie wdrażania eko innowacji;
- przeciwdziałanie zmianom klimatu;
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, opracowany w październiku 2013 r. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Cele określone w SPA2020 to m.in.: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska; rozwój transportu w warunkach zmian klimatu; stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu oraz kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Działania pro klimatyczne są również istotnym elementem Strategii.

Krajowy Program Ochrony Powietrza

Przyjęty 3 września 2015 r. dokument ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców, ochronę ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska i zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Jego realizacja ma pozwolić na osiągnięcie w możliwie krótkim czasie dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego i innych szkodliwych substancji w powietrzu, wynikających z obowiązujących przepisów prawa, a w perspektywie do 2030 r. – poziomów wskazywanych przez Światową Organizację Zdrowia.

Europejski Zielony Ład

Jest to Strategia Unii Europejskiej w zakresie działań związanych z szeroko pojętą ochroną środowiska. Ma ona pomóc przekształcić UE w nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarkę:

- która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto,
- w której nastąpi oddzielenie wzrostu gospodarczego od zużywania zasobów,
- w której żadna osoba ani żaden region nie pozostaną w tyle.

Kluczową kwestią jest prowadzenie polityki klimatycznej, energetycznej, transportowej i podatkowej na potrzeby realizacji celu, jakim jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych netto do 2030 r. o co najmniej 55 proc. w porównaniu z poziomem z 1990 r. Przewidziane w Strategii działania służące poprawie efektywności energetycznej, rozpowszechnieniu wykorzystania energii słonecznej oraz wszystkie działania podnoszące potencjał środowiskowy będą realizowały założenia Europejskiego Zielonego Ładu.

METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Punktem wyjścia do analizy przewidywanych oddziaływań na środowisko była diagnoza obecnego stanu środowiska oraz istniejące uwarunkowania terenu gminy miejsko wiejskiej Józefów nad Wisłą.

Najistotniejszą kwestią do rozstrzygnięcia w analizach prowadzonych w prognozie oddziaływania na środowisko jest identyfikacja i ocena znaczących oddziaływań. Dyrektywa 2001/42/WE w załączniku II zawiera kryteria określające znaczenie potencjalnych oddziaływań. Odzwierciedleniem są zapisy w art. 49 ustawy OOS. Są one podzielone na dwie grupy:

I. Charakterystyka planów i programów, z uwzględnieniem w szczególności:

- stopnia, w jakim plan lub program ustala ramy dla projektów i innych działań, albo w zakresie warunków dotyczących lokalizacji, rodzaju, wielkości i funkcjonowania albo przez alokację zasobów,
- stopnia, w jakim plan lub program wpływa na inne plany i programy, w tym plany i programy w hierarchii,
- przydatności planu lub programu dla uwzględnienia aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju,
- problemów dotyczących środowiska mających związek z planem lub programem,
- przydatności planu lub programu dla wdrażania prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego środowiska (np. plany i programy związane z zarządzaniem odpadami lub ochroną wód).

II. Charakterystyka oddziaływań oraz obszaru potencjalnie zagrożonego, z uwzględnieniem w szczególności:

- prawdopodobieństwa, czasu trwania, częstotliwości i odwracalności oddziaływań - skumulowanego charakteru oddziaływań,
- transgranicznego charakteru oddziaływań,
- zagrożenia dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska (np. w wyniku awarii),
- rozmiarów i przestrzennego zasięgu oddziaływań (obszar geograficzny i wielkość populacji potencjalnie zagrożonej),
- wartości i wrażliwości obszaru potencjalnie zagrożonego, z tytułu:
 - szczególnych właściwości naturalnych lub dziedzictwa kulturowego,
 - przekroczonych standardów jakości środowiska lub wartości dopuszczalnych,
 - intensywnego użytkowania gruntów,
 - wpływu na obszar lub krajobrazy posiadające uznany krajowy, wspólnotowy lub międzynarodowy status ochronny.

W odpowiednich częściach niniejszej prognozy uwzględniono powyższe kryteria, podejmując w ten sposób próbę wyłonienia i scharakteryzowania oddziaływań określanych mianem

znaczących. Ponadto, szczególną uwagę zwrócono na zagadnienia związane z obniżaniem emisji zanieczyszczeń do środowiska, efektywnością energetyczną, zasobooszczędnością, ochroną przyrody i adaptacją do zmian klimatu. Uwzględniono również analizy dotyczące spójności celów projektu Strategii z celami polityki ekologicznej na poziomie Unii Europejskiej oraz na szczeblu krajowym i województwa. Dokonano również analiz pod kątem zidentyfikowanych projektów inwestycyjnych, których realizacja wynika również z innych dokumentów strategicznych.

Przy sporządzaniu Prognozy zastosowano metody statystyczne, porównawcze, opisowe, analizy jakościowe, wykorzystujące dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikację i wartościowanie skutków przewidywanych zmian w środowisku. Wykorzystano analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Wszystkie zastosowane metody dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Dla zidentyfikowanych negatywnych skutków oddziaływania na środowisko wskazano rozwiązania eliminujące lub zmniejszające ich skalę. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

Analiza i ocena potencjalnego oddziaływania przewidzianych przedsięwzięć w projekcie Strategii została przeprowadzona na podstawie następujących metod i technik badawczych:

- analizy stosownych dokumentów i danych zastanych;
- badania zgodności celów projektu Strategii z kierunkami, celami i działaniami przyjętymi w dokumentach strategicznych szczebla międzynarodowego, krajowego, regionalnego oraz lokalnego;
- analiz jakościowych, opartych na dostępnych informacjach, odnoszących się do stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku;
- analiz dostępnych, wiarygodnych źródeł danych w zakresie potencjalnych zmian w komponentach środowiska, wynikających z realizacji przewidywanych działań;
- diagnozy i oceny efektów oddziaływania zaplanowanych przedsięwzięć, związanych z ochroną środowiska na terenie objętym dokumentem Strategii.

Analiza potencjalnego oddziaływania przewidzianych działań w projekcie Strategii została wykonana w oparciu o macierz oceny (macierz Leopolda), za pomocą której określono wpływ realizacji celów projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska. Metoda ta polegała na tabelarycznym zestawieniu planowanych działań i ocenianych, niżej wymienionych, komponentów środowiska:

- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta,
- rośliny,
- woda,

- powietrze,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat (w tym klimat akustyczny),
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,
- obszary chronione, w tym Natura 2000.

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy. Ponadto, oceny potencjalnego oddziaływania dokonano w oparciu o następujące elementy dotyczące:

1. Sposobu oddziaływania:
 - potencjalny wpływ pozytywny,
 - potencjalny wpływ neutralny,
 - potencjalny wpływ negatywny,
 - potencjalny wpływ pozytywny i/lub negatywny.
2. Rodzaju oddziaływania:
 - B – bezpośrednie,
 - P – pośrednie,
 - W – wtórne,
 - S – skumulowane.
3. Czasu oddziaływania
 - 1 – stałe
 - 2 - długoterminowe
 - 3 - średnioterminowe
 - 4 - krótkoterminowe
 - 5 – chwilowe

W trakcie prowadzonych analiz uwzględniano wytyczne Komisji Europejskiej w zakresie uwzględniania problematyki zmian klimatu i różnorodności biologicznej w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko² oraz następujące publikacje:

- GDOŚ: Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko.³
- Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, Zmiany klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenach oddziaływania na środowisko, PODRĘCZNIK, Warszawa 2021.⁴

² „Poradnik dotyczący włączania problematyki zmian klimatu i różnorodności biologicznej do oceny oddziaływania na środowisko”, Komisja Europejska, 2013

³ Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko Poradnik dotyczący włączania problematyki zmian klimatu i różnorodności biologicznej do oceny oddziaływania na środowisko. ISBN 978-92-79-28969-9, GDOŚ, źródło: <https://www.gov.pl/attachment/4cfe1bf2-895a-4aab-9d44-5824e51bd089>

⁴ Zmiany klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenach oddziaływania na środowisko, PODRĘCZNIK, Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2021, źródło: <https://klimada2.ios.gov.pl/wp->

- Zawiadomienie Komisji — Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021–2027, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej C 373, Rocznik 64, 16 września 2021, wydanie polskie, ISSN 1977-1002.⁵
- Wieteska Rosiak Beta: KIERUNKI ROZWOJU GOSPODARCZEGO MIAST W PERSPEKTYWIE ADAPTACJI DO ZMIAN KLIMATU, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Studia Ekonomiczne, Zeszyty Naukowe, ISSN 2083-8611 Nr 320-2017.⁶

Analizując oddziaływania wynikające z realizacji danego działania na poszczególne komponenty środowiska, brano pod uwagę potencjalne oddziaływanie na etapie realizacji zadania oraz na etapie jego eksploatacji. W ocenie uwzględniono także czas trwania danego oddziaływania w podziale na krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe.

Wynikiem przedstawionej analizy są rozwiązania mające na celu zminimalizowanie potencjalnie negatywnych oddziaływań ustaleń Strategii na środowisko przyrodnicze. Należy podkreślić, iż Strategia nie określa konkretnych ram czasowych ani rozwiązań technologicznych związanych z realizacją jej założeń, w związku z tym niniejsza Prognoza ma charakter jakościowy, a nie ilościowy.

PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu, jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5 (tj. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu). Monitoring skutków realizacji postanowień Strategii w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska.

Monitoring środowiska będzie prowadzony w ramach państwowego monitoringu środowiska przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Lublinie Departamentu Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Środowiska. Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) określany jest w wieloletnich **strategicznych programach PMŚ** opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu, oraz w **wykonawczych programach PMŚ** opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020 - 2025 obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych

content/uploads/2022/12/IOS-PIB_Zmiany-klimatu-i-adaptacja-do-zmian-klimatu-w-ocenach-oddziaływania-na-srodowisko.-PODRECZNIK-1-skompresowany.pdf

⁵ Źródło: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=OJ%3AC%3A2021%3A373%3AFULL>

⁶ Źródło: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.cejsh-ace67760-20ed-4a39-bd10-e57fd1f96a8b/c/04.pdf>

oraz innych potrzeb, wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych. „Strategiczny program państwowego monitoringu środowiska na lata 2020-2025” jest kluczowym dokumentem w obszarze krótko i średnioterminowych badań stanu środowiska. Szczegółowy sposób realizacji zadań PMŚ dla poszczególnych komponentów środowiska w danym roku kalendarzowym, opisany jest w wykonawczych programach państwowego monitoringu środowiska opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W listopadzie 2023 r. ukazał się „Program Wykonawczy Państwowego Monitoringu Środowiska na rok 2024. Monitoring jakości powietrza” (źródło: <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/content/monitoring>).

Ocena stopnia realizacji zakładanych celów będzie polegała na systematycznym gromadzeniu informacji o efektach zrealizowanych działań, ujętych w Strategii. Monitoring ten będzie obejmował zakres działań i termin ich realizacji. Zebrane dane będą podstawą do oceny osiągania założonych celów oraz do wyciągnięcia wniosków istotnych w procesie planowania rozwoju Gminy.

Skuteczną metodą oceny realizacji zadań jest model oceny oparty o zestaw miarodajnych wskaźników ilościowych o charakterze statystycznym. Pełny obraz aktualnej sytuacji będzie dostępny przy analizie całego zestawu opracowanych wskaźników. Zaproponowane wskaźniki będą analizowane w odniesieniu do roku bazowego 2023 oraz w stosunku do roku poprzedzającego analizę. Ewaluacje skuteczności działań Strategii obejmują zatem wskaźniki realizacji Strategii w powiązaniu ze wskaźnikami programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027. Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację procesu monitorowania jest Urząd Miasta Józefów nad Wisłą, jako jednostka organizacyjna Gminy Józefów nad Wisłą. Jednocześnie należy wskazać pełną współodpowiedzialność pozostałych jednostek organizacyjnych gminy Józefów nad Wisłą za niniejszy proces. Wszystkie jednostki realizujące działania wynikające ze Strategii zobowiązane są do gromadzenia danych dotyczących wskaźników monitoringu strategii oraz wskaźników produktu i rezultatu określonych dla poszczególnych projektów.

ANALIZA STANU ŚRODOWISKA ORAZ ISTNIEJĄCE PROBLEMY Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA STRATEGII

Gmina Józefów nad Wisłą jest położona w południowo – zachodniej części Wyżyny Lubelskiej, na prawym brzegu Wisły, na pograniczu subregionów. Ok. 90 % obszaru gminy znajduje się w obrębie subregionu zwanego Wzniesieniami Urzędowskimi. Zachodnia część gminy jest zaliczana do tzw. Małopolskiego Przełomu Wisły. W granicach gminy znajduje jedynie fragment Przełomu, ciągnie się od Kolonii Wałowice na południu do Kolonii Kaliszany na północy. Prawe zbocze przełomowej doliny Wisły pomiędzy Józefowem a Piotrawinem (gmina Łaziska) wznosi się do ok. 40 m ponad poziom rzeki, stanowiąc jeden z największych

I najbardziej wartościowych pod względem naukowo – dydaktycznym górnokredowych profili geologicznych w Europie.

Mapa 1 - Położenie gminy Józefów nad Wisłą w powiecie opolskim i województwie lubelskim

Źródło: Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Józefów nad Wisłą na potrzeby opracowania Strategii

Gmina Józefów nad Wisłą położona jest w zachodniej części województwa lubelskiego i południowej powiatu opolskiego przy granicy z województwem świętokrzyskim oraz mazowieckim, od których oddzielona jest korytem Wisły. Centrum gminy znajduje się w odległości ok. 50 km od Lublina i ok. 15 km od Opola Lubelskiego. Całkowita powierzchnia gminy wynosi 141,56 km² co stanowi 0,56% obszaru województwa i 17,41% powiatu.

Gmina Józefów nad Wisłą graniczy z 7 innymi gminami. Od północy są to dwie gminy powiatu opolskiego tj. gmina Łaziska oraz gmina Opole Lubelskie. Na wschodzie i południu znajdują się trzy gminy powiatu kraśnickiego: gmina Urzędów, gmina Dzierzkowice oraz gmina Anopol.

Ostatni dwaj sąsiedzi znajdują się po zachodniej stronie Wisły. Są to gmina Tartów w województwie świętokrzyskim oraz gmina Solec nad Wisłą w województwie mazowieckim

Mapa 2 – Położenie fizyczno-geograficzne gminy Józefów nad Wisłą

Źródło: Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Józefów nad Wisłą na potrzeby opracowania Strategii

Rozwoju Gminy do roku 2030 Gmina Józefów nad Wisłą to gmina miejsko-wiejska, której siedziba administracyjna znajduje się w największej miejscowości, czyli mieście Józefów nad Wisłą, położonym przy jej zachodniej granicy. Poza stolicą gminy na jej terenie zlokalizowane jest również 31 wsi, 4 kolonie oraz 10 części wsi. Dodatkowy podział administracyjny gminy tworzą 34 sołectwa.

opolskiego (w tym Gminy Józefów nad Wisłą) nie ma informacji o występowaniu terenów osuwiskowych i zagrożonych ruchami masowymi ziemi i gleby.

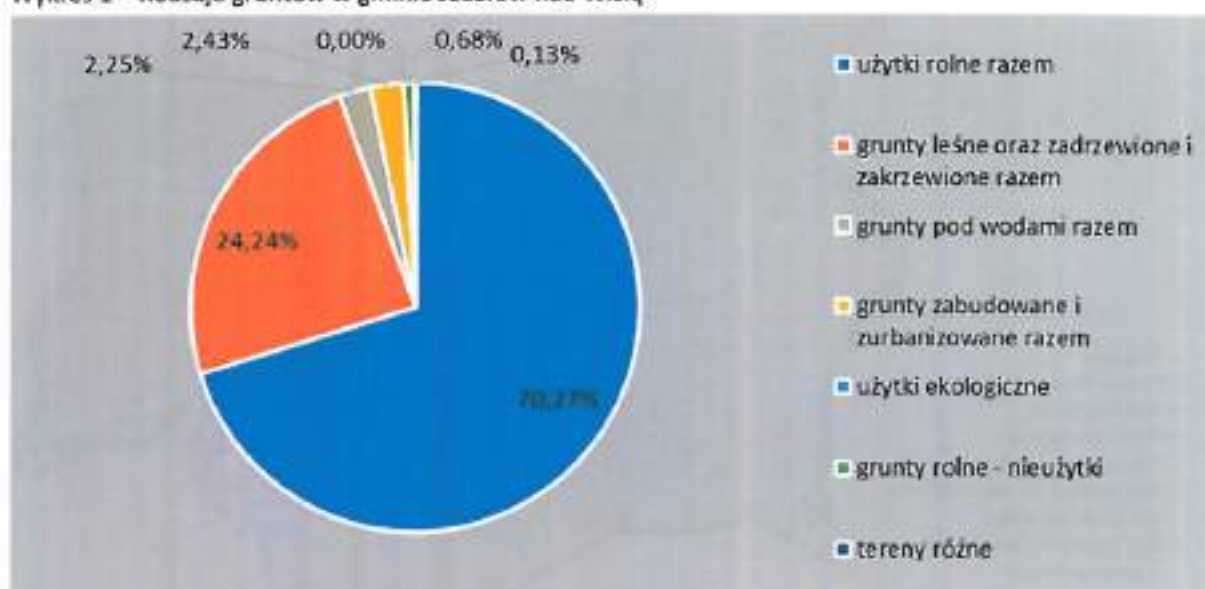
GLEBY

Na terenie powiatu przeważają gleby dobrej i średniej jakości, podścielone piaskami i glinami lekkimi, z których największa ilość jest zakwalifikowana do II – IV klasy bonitacyjnej.

STRUKTURA GRUNTÓW

Gmina Józefów nad Wisłą ma charakter gminy rolniczej. Około 70% jej powierzchni zajmują grunty rolne, nieco ponad 24% tereny leśne, zadrzewione i zakrzewione, a pozostałe rodzaje gruntów nie przekraczają 2,5% terytorium

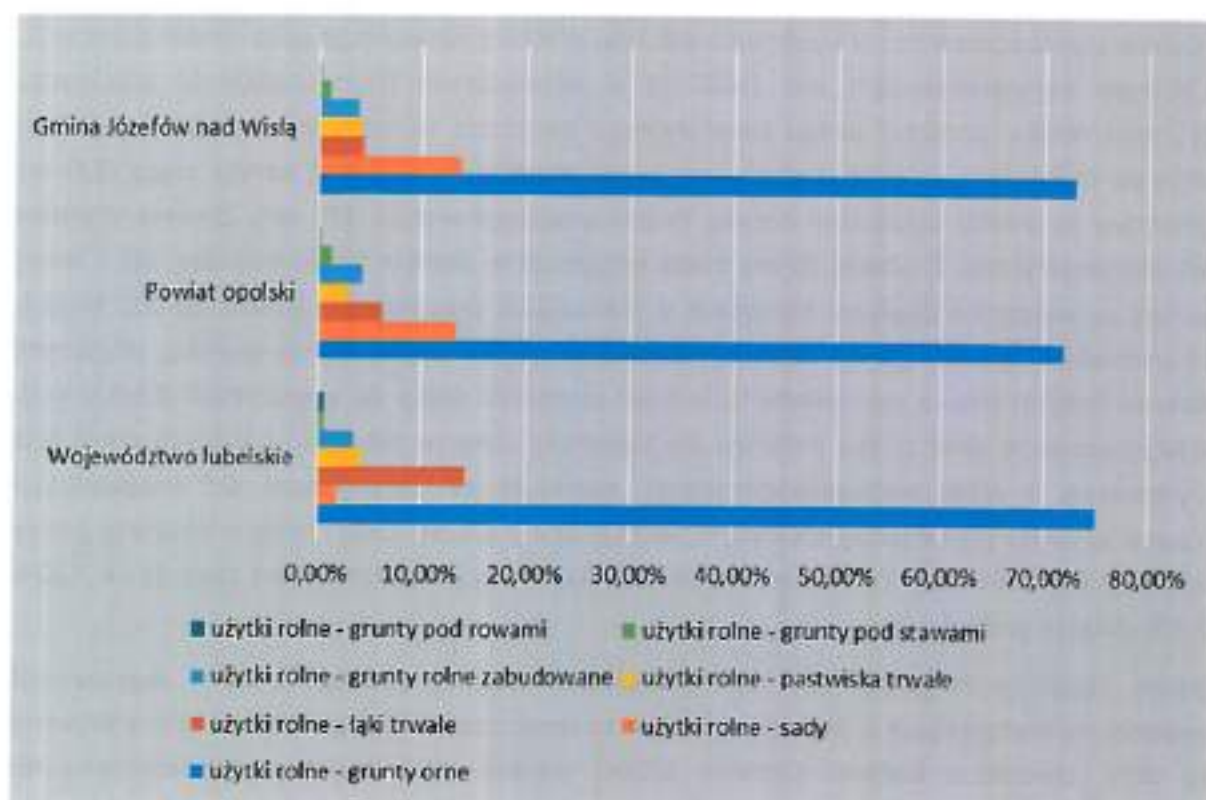
Wykres 1 - Rodzaje gruntów w gminie Józefów nad Wisłą

Źródło: Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Józefów nad Wisłą na potrzeby opracowania Strategii

Dane dotyczące gminy są w tym zakresie niemal identyczne z województwem lubelskim oraz powiatem opolskim. Cechą wyróżniającą gminę Józefów nad Wisłą oraz powiat opolski na tle pozostałej części województwa lubelskiego jest bardzo duży, przekraczający 13%, udział sadów w ogólnej powierzchni użytków rolnych. W przypadku województwa odsetek ten wynosi jedynie 1,90%

Wykres 2 - Struktura użytków rolnych w gminie Józefów nad Wisłą w porównaniu do województwa lubelskiego i powiatu opolskiego

Źródło: *Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Józefów nad Wisłą na potrzeby opracowania Strategii*

ZASOBY WODNE

WODY POWIERZCHNIOWE

Najważniejszym elementem systemu wodnego gminy Józefów nad Wisłą jest rzeka, od której pochodzi część jej nazwy, czyli Wisła. Przepływa ona wzdłuż całej zachodniej granicy gminy w kierunku południe-północ. Przy jej korycie leży kilka z najważniejszych miejscowości takich jak Wałowice, Basonia, Łopoczno czy w końcu samo miasto Józefów nad Wisłą.

Drugim istotnym ciekim wodnym jest rzeka Wyźnica, płynąca przez gminę na osi wschód-zachód. Jest to rzeka o całkowitej długości blisko 44 km, rozpoczynająca swój bieg we wsi Słodków w pobliżu Kraśnika. Od źródeł podąża na zachód, by w końcu wpłynąć do gminy Józefów nad Wisłą w jej wschodnim końcu w pobliżu wsi Miasteczko i Chruślany Józefowskie. Do Wisły wpływa w mieście Józefów nad Wisłą. Poza Wyźnicą przez gminę przepływa jeszcze kilka strug takich jak Wrzelowianka na północnym-zachodzie w pobliżu Wólki Kolczyńskiej i Kolczyna.

W gminie nie ma dużych akwenów wodnych. W jej centralnej części w pobliżu wsi Mazanów zlokalizowany jest jedynie kompleks stawów związany z gospodarstwem rybackim.

Obszar gminy odwadniany jest przez Wisłę i jej dopływy: Potok Wrzelowiecki oraz Wyżnicę z jej prawym dopływem Potokiem Podlipie. Zarówno Podlipie, jak i Wyżnica zasilane są źródłami podzboczowymi. W ujściowym odcinku Wyżnicy funkcjonuje kilka źródeł dolinnych, z których najwydajniejszym jest źródłisko w Wymysłowie (jego wydajność przekracza 50 l/sek.). Wisła, pomimo swego peryferyjnego położenia w stosunku do obszaru gminy, odgrywa największą rolę ze względu na swoje rozmiary (szerokość koryta sięga 800 m) i przepływ (w profilu ujściowym Potoku Wrzelowieckiego wynosi 475 m³). Zlewnia Wyżnicy jest niesymetryczna. Z prawej strony rzeka przyjmuje w dolnym biegu Podlipie, zaś z lewej zasilają ją wyłącznie dopływy okresowe o niewielkich przepływach (rzędu 80-100 l/sek.). Od wschodniej granicy gminy do miejscowości Mazanów rzeka płynie szeroką, miejscami (Kolonia Boiska) trwale zabagnioną doliną (jej szerokość waha się w granicach 0,5-1,0 km). W Mazanowie w dnie doliny znajduje się kompleks stawów rybnych, z których część jest użytkowana, a część niezagospodarowana, ewoluuje ku torfowiskom. Od miejscowości Prawno Wyżnica płynie jednym korytem tworząc liczne zakola. Cieki i rowy w obszarze gminy liczą 17,4 km, zaś obszar zmeliorowany ok. 120 ha. Wody powierzchniowe zajmują ok. 420 h (3,1% obszaru gminy).

Gmina obejmuje fragment tzw. doliny Świeciechowskiej, jednego z kilku zagrożonych powodzią kompleksów w dolinie Wisły. Jest to rozszerzenie doliny w rejonie ujścia Wyżnicy do Wiły, chronione wałami. Odcinek wałów wzdłuż rzeki Wyżnicy jest wskazany do modernizacji, także pozostałe wały ogroblowania, śluzy, stacje pomp, drogi eksploatacyjne będą wymagały stopniowo działań modernizacyjnych.

Obszar współpracy ponadlokalnej, zgodnie z § 17 pkt 6 załącznika do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie nadania statutu Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie (Dz.U. 2017.2506) znajduje się w regionie wodnym Wisły zarządzanym przez RZGW w Warszawie. Zgodnie z treścią załączników do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023.300) obszar przynależy do JCWPd; 88, tj. PLGW200088.

W granicach objętych Strategią usytuowane są następujące Jednolite Części Wód Powierzchniowych (J CWP):

- Wisła od Sanny do Kamiennej RW2000212339 [Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie, Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach]
- Wisła od Kamiennej do Wieprza RW2000212399 [Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie, Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie]
- Wyżnica od Urzędówki do ujścia RW2000923369 [Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie]
- Podlipie RW20006233669 [Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie].

Zlewnie te charakteryzują następujące oceny stanu, presje oraz cele środowiskowe:

Kod i nazwa JCWP	Ocena stanu/ potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Stan (ogólny)	Rodzaj presji	Cel środowiskowy do 2027
Wisła od Sanny do Kamiennej RW2000212339	<p>slaby (wskaźnik determinujący stan: Fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy IFPL), Makrofity (makrofitowy Indeks rzeczny MIR), Makrobezkręgowce bentosowe (Indeks MMI)</p>	dobry	zły	rolna	<p>dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekła istotnego - Wisła w obrębie JCWP dobry stan chemiczny</p> <p>Cel dla obszaru chronionego (Kraśnicki): Zachowanie oraz poprawa stosunków wodnych poprzez ograniczenie nadmiernego odpływu wód, gospodarowanie zasobami wodnymi w sposób uwzględniający potrzeby ekosystemów wodnych i wodno-błotnych, zachowanie naturalnego charakteru rzek, cieków wodnych, zbiorników wodnych i starorzeczy, ochrona funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych; zachowanie lub przywracanie dobrego stanu ekologicznego wód. Ochrona i kształtowanie zadrzewień nadwodnych. Ochrona specyficznych cech krajobrazu, w tym dolin rzecznych, starorzeczy, naturalnych form rzeźby terenu (doliny denudacyjne, wąwozy lessowe, kotły i studzienki erozyjne). Tworzenie i ochrona korytarzy ekologicznych, umożliwiających migrację gatunków.</p> <p>Cel dla obszaru chronionego: Wrzeliwiecki Park Krajobrazowy: Zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem krajobrazu kulturowego północno-zachodniej części Wzniesień Urzędowskich oraz Małopolskiego Przełomu Wisły między Józefowem a Piotrawinem *wymaga: zachowania procesów erozji lessowej, zachowania natur. charakteru źródeł i potoku Wrzeliwieckiego oraz zachowania natur. procesów kształtowania koryta, powstawania i ewolucji łąk i starorzeczy Wisły+.</p> <p>Cel dla obszaru Matura 2000 Małopolski Przełom Wisły: Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachowania natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyw.) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony płaskonosza wymaga: zachowania naturalnej mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udziałem bagiennych podmokłych, ew. zalewanych łąk, z zabagnieniami, starorzeczami, drobnymi zbiornikami wodnymi itp. --- Właściwy stan ochrony sieweczki rzecznej wymaga: zachowania naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsłanianych spod wody i procesów ich powstawania. --- Właściwy stan ochrony sieweczki obrobnej wymaga: w dol. rzecznych zachowania naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsłanianych spod wody i</p>

procesów ich powstawania, a na wybrzeżu morskim zachowania plaż nie penetrowania przez ludzi w sezonie letnim gatunku. — Właściwy stan ochr. ostrzygojada wymaga: zachowania piaszczystych plaż lub łach wraz z mechanizmami ich powstawania. — Właściwy stan ochr. mewy białogłowej wymaga: indywidualnej ochrony istniejących kolonii łęgowych oraz zachowania naturalnych brzegów akwenów. — Właściwy stan ochr. mewy czarnogłowej wymaga: zachowania kolonii innych mew i rybitw, w tym wysp w nurcie rzek, wysp i skupisk roślin na ekstensywnie użytkowanych stawach itp. — Właściwy stan ochrony śmieżki wymaga zachowania kolonii i istniejących biotop. — Właściwy stan ochrony roślinności pływającej lub wyspy, na dużych rzekach łach aluwialne). — Właściwy stan ochrony łąk wymaga: zachowania podmokłych łąk i pastwisk o wys. poziomie wody utrzymanym do początku lata. — Właściwy stan ochrony szablodzioba wymaga: zachowania łach w nurcie rzeki, wraz z naturalnymi procesami transportu rumowiska, powstawania i rozwoju łach, oraz z naturalnym reżimem hydrologicznym z występowaniem stanów wysokich i niskich. — Właściwy stan ochrony rybitwy białoczelnej wymaga: zachowania aktualnych i umożliwienie powstawania potencjalnych miejsc łęgów (zwykle łachy aluwialne na rzekach, piaszczyste wyniesienia na terenach zalewowych, niekiedy stawy, zbiorniki, roślinność wodna). — Właściwy stan ochrony rybitwy rzecznej wymaga: zachowania aktualnych i umożliwienia powstawania potencjalnych miejsc łęgów (wg lok. war. obszaru: zazwyczaj łachy aluwialne na rzekach, piaszczyste wyniesienia na terenach zalewowych, inne biotopy zwirowe, niekiedy stawy, zbiorniki). *Wymaga wg. 'pilotażowego planu ochrony': Zachowanie wszystkich wysp i ławic piaszkowych i procesów ich tworzenia się. Zachowanie izolacji bądź likwidacji połączenia wysp z brzegiem. Trwałe zabezpieczenie oraz rozwój powierzchni łęgów wierzbowo-topolowych w granicach ostoi. Zachowanie odcinków rzeki, na których zachowane są procesy erozji brzegowej].

Cel dla Obszaru Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce: Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochrony chronionych w obszarze gatunków ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegrad wyższych niż 10 cm. EFT+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (średnia arytmetyczna ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, głębokość dnie wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochrony starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrzone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% powierzchni wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątkowo dopuszczalnej

				<p> moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyimi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. zalewanych mulistych brzegów rzek (3270) wymaga: naturalne ukształtowanie koryta i brzegów rzek, z możliwością zachodzenia erozji brzegowej powyżej obszaru i w obszarze, możliwość rozwoju odsypisk i namulisk brzegowych i śródkorytowych, oraz naturalny reżim hydrologiczny, w tym naturalne występowanie stanów wezbraniowych i niżówkowych. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. łąk selenicowych (6440) wymaga: reżim hydrologiczny z okresowymi wezbraniami powodującymi zalewanie łąk selenicowych. --- Właściwy stan ochrony łąg wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łągami. --- Właściwy stan ochrony staroduba łąkowego wymaga: uwilgotnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochrony kumaka nizinnego wymaga: zachowania miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyfiki obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorników wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. bolenia wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, YUV, YOY). --- Właściwy stan ochrony kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy występuje w starorzeczach - zachowania starorzeczy w stanie naturalnym. Gdy występuje w rowach - obecność namulców. Gdy występuje w jeziorach - naturalność strefy brzegowej i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy występuje w starorzeczach - zachowania starorzeczy w stanie naturalnym. Gdy występuje w rowach - obecność namulców. Gdy występuje w jeziorach - naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różnoki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośnięcie wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. </p>
--	--	--	--	--

<p>Wisła od Kamiennej do Wieprza RW2000212399</p>	<p>Słaby, Wskaźnik determinujący stan: Fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy IFPL), Makrofity (makrofitowy indeks rzeczny MIR), Makrobezkręgowce bentosowe (Indeks MMI)</p>	<p>dobry</p>	<p>zły</p>	<p>Rolna, komunalna, presja przemysłowa, niska emisja</p>	<p>naturalność strefy litoralnej i występowania małej skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślinności wynurzanej i pływającej. Z lub więcej gatunków makrofitów przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intensywnej gospodarki rybnej, brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszczonych, brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadniających. W miejscach wyst. >10 samców./100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochrony czerwooczyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośniętymi rowami z występowaniem szczawi, ale umożliwienie koszenia łąk. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto ciek naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszczonymi niewielkimi przekształceniami nie zmieniającymi istotnie charakteru przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m.</p> <p>*Wymaga wg. 'pilotażowego planu ochrony': Zapewnienie nie wprowadzenia do starorzeczy oraz cieków obcych gatunków ryb, szczególnie gatunków roślinożernych. Zachowanie naturalnej roślinności pływającej starorzeczy. Zachowanie naturalnej dynamiki płaszczystych odsypów: samorzutnego lub stymulowanego tworzenia i rozpadu. Zapewnienie istnienia wysp śródkorytowych pokrytych trwałą roślinnością murawową i łąką. Zapewnienie zachowania wszystkich starodrzewi łęgowych na międzywałach i nie mniej niż 50% młodych płatów łęgów. Podwyższenie klasy czystości Wisły i jej dopływów.*</p>
		<p>dobry</p>			<p>dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciek istotnego - Wisła w obrębie JCWP dobry stan chemiczny</p> <p>Cel dla obszaru chronionego: Wrzeliwiecki Park Krajobrazowy: Zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem krajobrazu kulturowego północno-zachodniej części Wzniesień Urzędowskich oraz Małopolskiego Przełomu Wisły między Józefowem a Piotrawinem *.wymaga: zachowania procesów erozji lessowej, zachowania naturalnego charakteru źródeł i potoku Wrzeliwieckiego oraz zachowania naturalnych procesów kształtowania koryta, powstawania i ewolucji łąk i starorzeczy Wisły*.</p> <p>Cel dla obszaru Matura 2000 Małopolski Przełom Wisły: Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochrony zimorodka wymaga: zachowania naturalnej dynamiki rzek, w tym naturalnych procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarpi (wyryw) brzegowych. --- Właściwy stan ochrony</p>

				<p> <i>piaskonosy</i> wymaga: zachowania natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udziałem bagiennych podmokłych, ew. zalewanych łąk, z zabagnieniami, starorzeczami, drobnymi zbiornikami wodnymi itp. — Właściwy stan ochrony sieweczki rzecznej wymaga: zachowania naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsłanianych spod wody i procesów ich powstawania. — Właściwy stan ochrony sieweczki obrożnej wymaga: w dol. rzecznych zachowania naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsłanianych spod wody i procesów ich powstawania, a na wybrzeżu morskim zachowania plaż nie penetrowanych przez ludzi w sezonie letowym gatunku. — Właściwy stan ochrony ostrzygojada wymaga: zachowania piaszczystych plaż lub łąk wraz z mechanizmami ich powstawania. — Właściwy stan ochrony mewy białogłowej wymaga: indywidualnej ochrony istnienia kolonii legowców oraz zachowania naturalnych brzegów akwenów. — Właściwy stan ochr. mewy czarnogłowej wymaga: zachowania kolonii innych mew i rybitw, w tym wysp w nurcie rzek, wysp i skupień roślinności na ekstensywnie użytkowanych stawach itp. — Właściwy stan ochr. śmieszki wymaga zachowania kolonii i istniejących biotop. legowców (zwykle roślinność pływająca lub wyspy, na dużych rzekach łąchy aluwialne). — Właściwy stan ochrony ryćka wymaga: zachowania podmokłych łąk i pastwisk o wys. poziomie wody utrzymania do początku lata. — Właściwy stan ochrony szablodzioba wymaga: zachowania łąk w nurcie rzeki, wraz z naturalnymi procesami transportu rumowiska, powstawania i rozwoju łąk oraz z naturalnym reżimem hydrologicznym z występowaniem stanów wysokich i niskich. — Właściwy stan ochrony rybitwy białoczelnej wymaga: zachowanie aktualnych i umożliwiających powstawania potencjalnych miejsc legów (zwykle łąchy aluwialne na rzekach, piaszczyste wyniesienia na ter. zalewowych, niekiedy stawy, zbiorniki, roślinność wodna). — Właściwy stan ochrony rybitwy rzecznej wymaga: zachowania aktualnych i umożliwiających powstawania potencjalnych miejsc legów (wg lok. wartości obszaru; zazwyczaj łąchy aluwialne na rzekach, piaszczyste wyniesienia na ter. zalewowych, inne biotopy żwirowe, niekiedy stawy, zbiorniki). </p> <p> *Wymaga wg. 'pilotażowego planu ochrony': Zachowanie wszystkich wysp i ławic piaskowych i procesów ich tworzenia się. Zachowanie izolacji bądź likwidacji połączenia wysp z brzegiem. Trwałe zabezpieczenie oraz rozwój powierzchni legów wierzbowo-topolowych w granicach ostoi. Zachowanie odcinków rzeki, na których zachowane są procesy erozji brzegowej.]. </p> <p> Cel dla Obszaru Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce: Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. </p>
--	--	--	--	--

	<p>ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzeżone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. kraźka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynnika Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątkowo dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i zych form gospodarki rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochrony zalewanych mulistych brzegów rzek (3270) wymaga: naturalne ukształtowanie koryta i brzegów rzek, z możliwością zachodzenia erozji brzegowej powyżej obszaru i w obszarze, możliwość rozwoju odsypisk i namulisk brzegowych i śródkorytowych, oraz naturalny reżim hydrologiczny, w tym naturalne występowanie stanów wezbraniowych i niżówkowych. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochrony łąk selenicowych (6440) wymaga: reżim hydrologiczny z okresowymi wezbraniami powodującymi zalewanie łąk selenicowych. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochrony staroduba łąkowego wymaga: uwilgotnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochrony bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochrony kumaka nizinnego wymaga: zachowania miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyfiki obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorników wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. bolenia wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, YUV, YOY). --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy występuje w starorzeczach - zachowania starorzeczy w stanie naturalnym. Gdy występuje w rowach - obecność namulów. Gdy występuje w jeziorach - naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochronny</p>
--	---

<p>Wyźnica Urzędówki do ujścia RW2000923369</p>	<p>Poniżej dobrego</p>	<p>dobry</p>	<p>zły</p>	<p>rolna</p>	<p>piszorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy występuje w starorzeczach, zachowania starorzeczy w stanie natur. Gdy występuje w rowach - obecność namulców. Gdy występuje w jeziorach - naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochrony różnaki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: zarosnięcia wody przez roślinność >50%. Względna liczebność mały skójkowatych >0,1 os./m². Gdy występuje w jeziorach - naturalność strefy litoralu i występowanie mały skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślinności wymurzonej i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofitów przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędkarska, brak intensywnej gospodarki rybnej, brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszczonych, brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadniających. W miejscach wyst. >10 samców./100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochrony czerwooczyka nieparka wymaga: naturalne wartości wodne siedliska łukowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy zarośniętymi rowami z występowaniem szczawii, ale umożliwiała koszenie łąk. --- Właściwy stan ochrony trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszczalnymi niewielkimi przekształceniami nie zmieniającymi istotnie charakteru przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m.</p> <p>*Wymaga wg. 'pilotażowego planu ochrony': Zapewnienie nie wprowadzenia do starorzeczy oraz cieków obcych gatunków ryb, szczególnie gatunków roślinnożernych. Zachowanie naturalnej roślinności pływającej starorzeczy. Zachowanie naturalnej dynamiki piaszczystych odsypów: samorzutnego lub stymulowanego tworzenia i rozpadu. Zapewnienie istnienia wysp śródkorytowych pokrytych trwałą roślinnością murawową i leśną. Zapewnienie zachowania wszystkich starorzeczy łęgowych na międzywalu i nie mniej niż 50% młodych płatów łęgów. Podwyższenie klasy czystości Wisły i jej dopływów +.</p> <p>dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny</p> <p>Cele dla Krańskiego Obszaru Chronionego: Zachowanie oraz poprawa stosunków wodnych poprzez ograniczenie nadmiernego odpływu wód, gospodarowanie zasobami wodnymi w sposób uwzględniający potrzeby ekosystemów wodnych i wodno-błotnych, zachowanie naturalnego charakteru rzek, cieków wodnych, zbiorników wodnych i starorzeczy, ochrona funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach</p>
---	------------------------	--------------	------------	--------------	---

					<p>retencyjnych; zachowanie lub przywracanie dobrego stanu ekologicznego wód. Ochrona i kształtowanie zadrzewień nadwodnych. Ochrona specyficznych cech krajobrazu, w tym dolin rzecznych, starorzeczy, naturalnych form rzeźby terenu (doliny denudacyjne, wąwozy lessowe, kotły i studzienki erozyjne). Tworzenie i ochrona korytarzy ekologicznych, umożliwiających migrację gatunków.</p> <p>Cele dla Obszaru Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły: Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyrw) brzegowych. --- Właściwy stan ochr. płaskonosza wymaga: zachowania naturalnej mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udziałem bagiennych podmokłych, ew. zalewanych łąk, z zabagnieniami, starorzeczami, drobnymi zbiornikami wodnymi itp. --- Właściwy stan ochr. sieweczki rzecznej wymaga: zachowania naturalnych łąk, odsypisk okresowo odsłanianych spod wody i procesów ich powstawania. --- Właściwy stan ochr. sieweczki obrożnej wymaga: w dol. rzecznych zachowania naturalnych łąk, odsypisk okresowo zachowania spod wody i procesów ich powstawania, a na wybrzeżu morskim zachowania plaż nie penetrowanych przez ludzi w sezonie legowym gatunku. --- Właściwy stan ochrony ostręgojada wymaga: zachowania piaszczystych plaż lub łąk wraz z mechanizmami ich powstawania. --- Właściwy stan ochr. mewy białogłowej wymaga: indywidualnej ochrony istniejących kolonii lęg. oraz zachowania naturalnych brzegów akwenu. --- Właściwy stan ochr. mewy czarnogłowej wymaga: zachowania kolonii innych mew i rybitw, w tym wysp w nurcie rzek, wysp i skupień roślinności na ekstensywnie użytkowanych stawach itp. --- Właściwy stan ochr. śmieszki wymaga zachowania kolonii i istniejących biotop. lęg. (zwykle roślinność pływająca lub wyspy, na dużych rzekach łąki aluwialne). --- Właściwy stan ochr. rycyka wymaga: zachowania podmokłych łąk i pastwisk o wysokim poziomie wody utrzymania do początku lata. --- Właściwy stan ochr. szablodzioba wymaga: zachowania łąk w nurcie rzeki, wraz z natur. procesami transportu rumowiska, powstawania i rozwoju łąk, oraz z natur. reżimem hydrolog. z występowaniem stanów wysokich i niskich. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białoczelnej wymaga: zachowania aktualnych i umożliw. powstawania potencjalnych miejsc lęgów (zwykle łąki aluwialne na rzekach, piaszczyste wymieslenia na ter. zalewowych, niekiedy stawy, zbiorniki, roślinność wodna). --- Właściwy stan ochr. rybitwy rzecznej wymaga: zachowania aktualnych i umożliw. powstawania potencjalnych miejsc lęgów (wg lok. war. obszaru: zazwyczaj łąki aluwialne na rzekach, piaszczyste wymieslenia na ter. zalewowych, inne biotopy żwirowe, niekiedy stawy, zbiorniki).</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>*Wymaga wg. 'pilotażowego planu ochrony': Zachowanie wszystkich wysp i ławic płaskowych i procesów ich tworzenia się. Zachowanie izolacji bądź likwidacji połączenia wysp z brzegiem. Trwale zabezpieczenie oraz rozwój powierzchni łęgów wierzbowo-topolowych w granicach ostoi. Zachowanie odcinków rzeki, na których zachowane są procesy erozji brzegowej].</p> <p>Cele dla Obszaru Natura 2000: Przełom Wisły w Małopolsce: Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFH+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczynnika Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych.</p> <p>Wykluczenie presji doflywu zanieczyszczeń ze zlewni i ztych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. zalewanych mulistych brzegów rzek (3270) wymaga: naturalne ukształtowanie koryta i brzegów rzek, z możliwością zachodzenia erozji brzegowej powyżej obszaru I w obszarze, możliwość rozwoju odsypisk i namulisk brzegowych i śródkorytowych, oraz naturalny reżim hydrologiczny, w tym naturalne występowanie stanów wezbraniowych i niżówkowych. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. łąk selenicowych (6440) wymaga: reżim hydrologiczny z okresowymi wezbraniami powodującymi zalewanie łąk selenicowych. --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. staroduba łąkowego wymaga: uwilgotnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie</p>
--	--	--	--	--	--

	<p>działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachowania miejsc łęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorników wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. bolenia wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, YUV, YOY). --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy występuje w starorzeczach - zachowania starorzeczy w stanie natur. Gdy występuje w rowach - obecność namulców. Gdy występuje w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy występuje w starorzeczach, zachowania starorzeczy w stanie natur. Gdy występuje w rowach - obecność namulców. Gdy występuje w jeziorach - naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośnięcie wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy występuje w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślinności wynurzonej i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofitów przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędkarska, brak intensywności gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszczonych, brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadniających. W miejscach wyst. >10 samców./100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwooczyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośniętymi rowami z występowaniem szcawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: korytko ciekła naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszczalnymi niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach występowania >10 os./10 m.</p> <p>*Wymaga wg. 'pilotażowego planu ochrony': Zapewnienie nie wprowadzenia do starorzeczy oraz cieków obcych gatunków ryb, szczególnie gatunków roślinnożernych. Zachowanie naturalnej roślinności pływającej starorzeczy. Zachowanie naturalnej dynamiki piaszczystych odsypów: samorzutnego lub stymulowanego tworzenia i rozpadu. Zapewnienie istnienia wysp śródkorytowych pokrytych trwałą roślinnością</p>
--	---

Podlipie RW20006233669	Co najmniej dobry	dobry	dobry	rolna	<p>murawową i łąską. Zapewnienie zachowania wszystkich starorzewi łęgowych na międzywalu i nie mniej niż 50% młodych płatów łągów. Podwyższenie klasy czystości Wisły i jej dopływów, t.</p> <p>dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny</p> <p>Cele dla Krańnickiego Obszaru Chronionego: Zachowanie oraz poprawa stosunków wodnych poprzez ograniczanie nadmiernego odpływu wód, gospodarowanie zasobami wodnymi w sposób uwzględniający potrzeby ekosystemów wodnych i wodno-błotnych, zachowanie naturalnego charakteru rzek, cieków wodnych, zbiorników wodnych i starorzeczy, ochrona funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych; zachowanie lub przywracanie dobrego stanu ekologicznego wód. Ochrona i kształtowanie zadrzewień nadwodnych. Ochrona specyficznych cech krajobrazu, w tym dolin rzecznych, starorzeczy, naturalnych form rzeźby terenu (doliny denudacyjne, wąwozy lessowe, kotły i studzienki erozyjne). Tworzenie i ochrona korytarzy ekologicznych, umożliwiających migrację gatunków.</p> <p>Cele dla Wrzeliwieckiego Parku Krajobrazowego: Zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem krajobrazu kulturowego północno-zachodniej części Wzniesień Urzędowskich oraz Małopolskiego Przełomu Wisły między Józefowem a Piotrowinem</p> <p>*wymaga: zachowania. procesów erozji lessowej, zachowania natur. charakteru źródeł i potoku Wrzeliwieckiego oraz zachowania natur. procesów kształtowania koryta, powstawania i ewolucji łąch i starorzeczy Wisły.</p>
---------------------------	-------------------	-------	-------	-------	---

Źródło: ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U.2023.300) oraz karty ICWP <https://wody.isak.gov.pl/pdf/ICW>

Wody podziemne występują w utworach kredowych i czwartorzędowych. Głównym zbiornikiem wód podziemnych są spękane margle, wapienie i opoki, budujące wierzchowiny. Krążące w nich wody odznaczają się wysoką jakością, w odróżnieniu od występujących w dolinach płytkich wód czwartorzędowych, łatwo narażonych na zanieczyszczenia ze względu na brak utworów nieprzepuszczalnych. Głębokość zwierciadła wód podziemnych zwiększa się wraz ze wzrostem wysokości terenu (głębokość zwierciadła nawierconego waha się od 9,5 m ppt., w Kolczynie do 73,5 m ppt. w Miłoszówce – studnie wodociągu wiejskiego).

Obszar gminy, z wyjątkiem pokrywy lessowej położonej na północ od wsi Chruslina, ze względu na status ochrony ilościowej i jakościowej wód podziemnych w skali regionu powinien podlegać rygorom ograniczającym zanieczyszczenia wód gruntowych i podziemnych. Jest to obszar bardzo silnie zagrożony wskutek występowania wychodzi kredy i niemal zupełnego braku izolacji zbiornika kredowego; czas przesączania wynosi od 5 do 25 lat. Występujące zagrożenia zobowiązują do zakazu lokalizacji obiektów mogących wywierać ujemny wpływ na wody podziemne

PLGW200088 obejmuje około 50 gmin, w tym gminę Józefów nad Wisłą. Struktura JCWPd 88 jest złożona z jednego poziomu wodonośnego w utworach szczelinowych górnej kredy – paleocenu występującego na całym obszarze jednostki, poziomu czwartorzędowo-kredowego, występującego tylko w dolinie Wisły i w dolinie ujściowego odcinka Chodelki oraz występującego tylko w części północnej, mało zasobnego poziomu w utworach czwartorzędowych. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem stref zasilania i drenażu.

Obszar jednostki stanowi obiekt zamknięty w sensie hydrogeologicznym, a działy wód podziemnych wydzielonych poziomów wodonośnych pokrywają się z działami wód powierzchniowych.

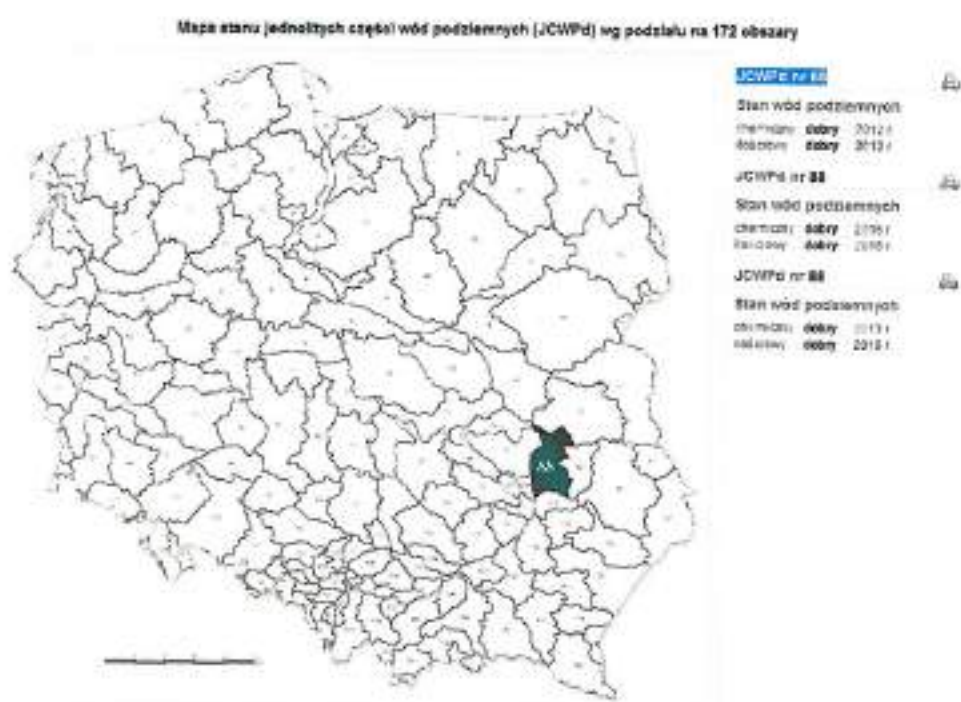
Poziom czwartorzędowy Q jest na ogół słabo izolowany od powierzchni terenu, a jego zasilanie ma miejsce na wychodniach piaszczystych lub poprzez niezbyt gruby nadkład gliniasty. Strefy zasilania są związane z lokalnymi działami wód powierzchniowych. Wody podziemne są drenowane przez rzeki (głównie Kurówkę i jej drobne dopływy). System krążenia wód poziomu przypowierzchniowego ma charakter wybitnie lokalny.

Poziom wodonośny K3 na przeważającej części obszaru nie jest izolowany od powierzchni terenu lub izolowany cienką pokrywą utworów słabo przepuszczalnych. Jego zasilanie ma charakter bezpośredni lub odbywa się na drodze przesączania się wód opadowych poprzez występujące na powierzchni terenu utwory piaszczyste, ewentualnie poprzez cienkie pokrywy glin zwałowych lub gliniastych deluwiiów na zwietrzelinie kredowej. W części północnej zasilanie ma charakter pośredni poprzez utwory słabo przepuszczalne z poziomu czwartorzędowego. Bazę drenażową tego poziomu stanowi rzeka Wisła oraz jej dopływy na całej swej długości. Niewykluczone, że w głębszych partiach poziomu wodonośnego, drogami

regionalnego krążenia, część wód podziemnych przepływa ze zlewni Bystrzycy do doliny Wisły, lecz tego typu krążenie nie zostało potwierdzone badaniami.

Poziom wodonośny czwartorzędowo-kredowo-paleoceński Q-K3 występuje tylko w dolinie Wisły. Zasilanie bezpośrednie ma znaczenie znikome i jest równoważone wzmożoną ewapotranspiracją typową dla dolin rzecznych. Utwory wodonośne budujące ten poziom zasilane są właściwie wyłącznie lateralnie wodami podziemnych napływającymi drogami pośredniego krążenia ze wschodu, z obszarów zasilania jednostki lub drogami regionalnego krążenia spoza wschodnich granic jednostki. W okresie wezbrań poziom ten może być chwilowo zasilany wodami powierzchniowymi Wisły (podczas wylewu rzeki) lub lateralnie jej wodami przy wysokich stanach, wskutek odwrócenia przepływu wód podziemnych. Jedynym elementem drenażowym jest rzeka Wisła.

Mapa 4 - Mapa stanu JCWPd

Źródło: [https://m\)wp.glos.gov.pl/mapa/mapa,172.html](https://m)wp.glos.gov.pl/mapa/mapa,172.html)

ZAGROŻENIA POWODZIOWE

Elementy sieci przyrodniczej i ekologicznej poprzez występującą na terenie Gminy sieć wodną są również związane z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Na podstawie art. 171 ust. 8 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego zostały podane do publicznej wiadomości i są dostępne na stronie Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Mapy zagrożenia powodziowego sporządza się dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego, tj. obszarów na których stwierdza się istnienie znaczącego ryzyka powodziowego lub jego wystąpienie jest prawdopodobne.

Obszar gminy znajduje się w regionie wodnym Wisły. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie nadania statutu Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie, obszar leży w zasięgu działania Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Główną osią zagrożenia powodziowego jest rzeka Wisła oraz jej dopływy. W celu zapewnienia ochrony ludności i mienia przed powodzią, na poniższej mapie przedstawiono obszary ryzyka powodziowego. Niniejsze informacje, wraz z określeniem poziomu tego zagrożenia, jak również wskazaniem jakie ryzyko wiąże się z wystąpieniem powodzi na danym obszarze, z pewnością przyczynią się do podejmowania przez mieszkańców, jak również władze lokalne, świadomych i racjonalnych decyzji odnośnie lokalizacji inwestycji. Każdy obywatel może zweryfikować, czy zamieszkuje obszar zagrożony powodzią, a jeśli tak, to jak bardzo jest zagrożony. Dotyczy to również przedsięwzięć strategicznych zaplanowanych w ramach niniejszego dokumentu.

Dlatego też, zgodnie z art. 315 ustawy prawo wodne podczas opracowywania Strategii uwzględniono zapisy dokumentów planistycznych takich jak np.: Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, Plany zarządzania ryzykiem powodziowym, Plan przeciwdziałania skutkom suszy. Ich wskazania zostały wykorzystane w szczególności w ramach prac nad modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania polityki przestrzennej, opisanych w niniejszym rozdziale.

Mapa 5 - Zasięg obszarów ryzyka powodziowego

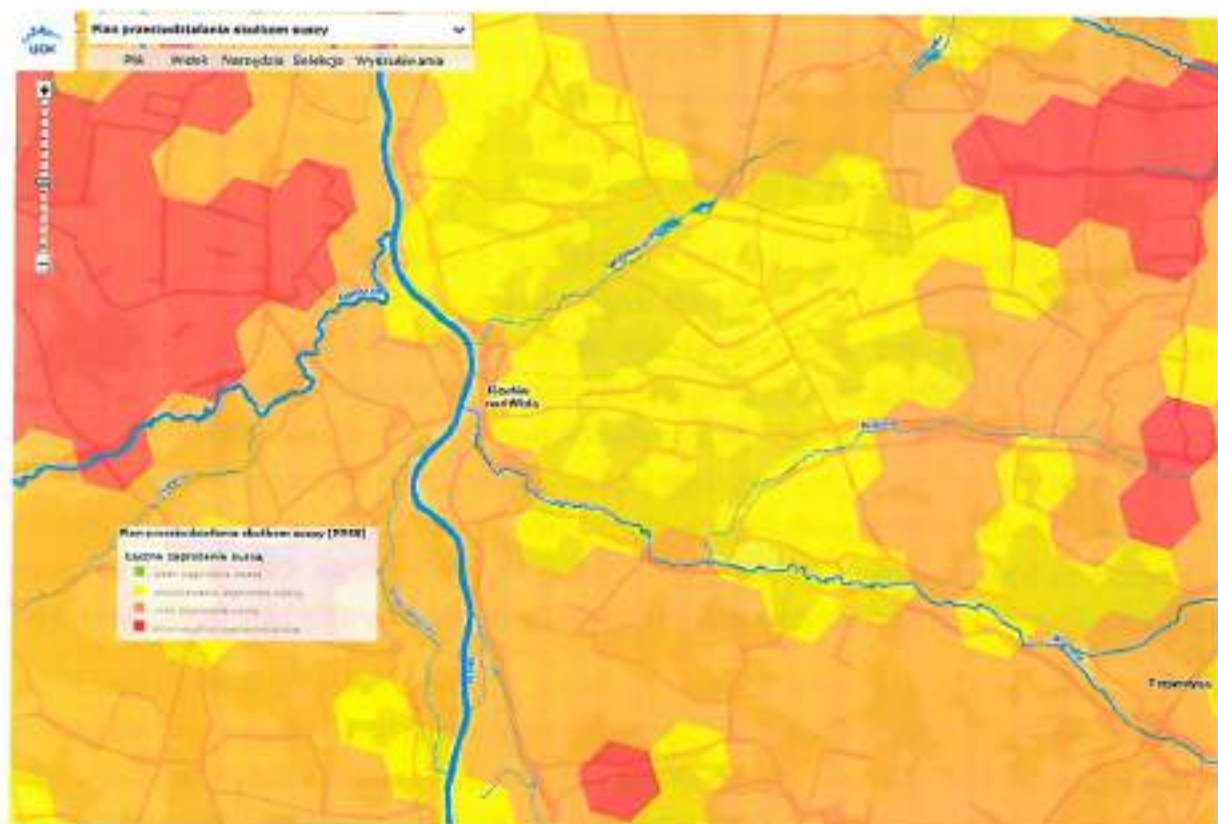

Źródło: <https://wady.isok.gov.pl>

ZAGROŻENIA SUSZĄ

Ze względu na poziom wód gruntowych i podziemnych oraz zjawiska pogodowe, tereny objęte opracowaniem, prawie na całym obszarze umiarkowanie i silnie zagrożone są suszą hydrologiczną i suszą atmosferyczną.

Mapa 6 - Tereny zagrożone suszą

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPPSS

FLORA I FAUNA

NAJCENNIJSZE OBSZARY FLORY

Na terenie gminy znajduje się 26 miejsc grupowego występowania 105 gatunków rzadkich regionalnie roślin naczyniowych, w tym 13 chronionych i 3 gatunków górskich. Miejsca te koncentrują się w częściach gminy, które są trudniej dostępne (zalesione i zakrzewione wąwozy na gruntach Chruśliny, podmokła dolina Wyźnicy, strefa krawędziowa doliny Wisły), albo znajdują się pod słabszą presją rolnictwa (wierzchowina położona na południe od doliny Wyźnicy). Do najbardziej interesujących zbiorowiska ciepłolubne, wśród której jest wiele gatunków rzadkich i chronionych.. Roślinność kserotermiczna zajmuje zbocza i grzbiety wąwozów lessowych, w strefie nadwiślańskiej od Popowa i Nieszawy po Kolonię Kaliszany, silnie nasłonecznione. Murawy napiaskowe spotyka się na śródleśnych wydmach. Zbiorowiska

rzadkich gatunków roślinności wodnej i bagiennej występują w starorzeczach Wisły, na stawach w Mazanowie i na małych fragmentach w pozostałych dolinach rzek. Strefę międzywala Wisły zajmują zarośla wierzbowe, tzw. wikliniska.

Według danych rocznika statystycznego grunty leśne na obszarze gminy zajmują 3292,3 ha, w tym lasy 3 284,5 ha tj. 23,2 % powierzchni gminy Józefów nad Wisłą. Lasy Państwowe obejmują 554,6 ha, a lasy prywatne ok. 2723 ha (ok. 82,5% terenów leśnych), we władaniu wspólnot gruntowych jest ok.290 ha terenów leśnych. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, a na żyznych siedliskach lessowych również dąb i grab. W większości, szczególnie na gruntach prywatnych, skład gatunkowy drzewostanów nie jest dostosowany do naturalnych siedlisk. Dominują drzewostany w średnich klasach wieku.

Najbardziej rozpowszechnione są bory świeże z sosnowymi i sosnowo-dębowymi drzewostanami, występują na siedliskach najuboższych, suchych i spiaszczonych. Mniej rozprzestrzenione są lasy grabowo-dębowe związane z siedliskami lasów mieszanych świeżych. Są to siedliska grądowe żyzne, wilgotniejsze, rozwinięte na zwięźlejszych glebach. Przeważają na glebach lessowych oraz wytworzonych z piasków gliniastych. Najrzadziej występują zespoły olsowe i łęgowe. Łęg topolowo-wierzbowy zachował się zaledwie na 3 stanowiskach na madach wiślanych, a ols typowy i jesionowy – w niewielkich płatach w bagnistych fragmentach dolin Wyżnicy i Potoku Wrzelowieckiego. Obecnie na obszarze gminy zasobność lasu jest zróżnicowana, występują tu niemal wszystkie typy siedliskowe lasu.

Zwraca uwagę duża przydatność rekreacyjna lasów. Najwyższa dotyczy borów mieszanych sosnowo-dębowych (Wólka Kolczyńska, Bór, Mariampol i Studniska – po obu stronach doliny Wyżnicy, Stasin – Poczęśle – na południe od doliny Wyżnicy). Są to lasy o dość dużej chłonności naturalnej (ok. 10 osób/ha/ dzień, nadające się do wszystkich form wypoczynku, uniwersalne pod względem bioterapeutycznym i psychoregulacyjnym). Nieco mniej przydatne, głównie z uwagi na małą odporność, są bory sosnowe (Bór, Graniczna), ale za to oddziałują leczniczo na choroby układu oddechowego. Dość korzystne dla rekreacji są również zespoły grądowe (Chruślina); bioklimat grądowy działa pobudzająco i antyseptycznie, jednak penetracja swobodna tych lasów powinna być ograniczona, głównie ze względu na gleboochronną funkcję tych lasów.

NAJCENNIJSZE OBSZARY WYSTĘPOWANIA FAUNY

O ile jednak osobliwości florystyczne posiadają rangę lokalną i regionalną, to znaczenie walorów faunistycznych posiada wymiar europejski. Wynika to z roli doliny Wisły jako ponadeuropejskiego korytarza ekologicznego – głównego w Europie Środkowej szlaku migracji wielu gatunków ptaków. Pomimo dużego obszaru intensywnych upraw drzew i krzewów owocowych narażonych na presję chemiczną, to duże zróżnicowanie środowiskowe gminy sprawia, że świat zwierzęcy jest różnorodny i obfitujący w gatunki rzadkie i chronione. Interesująca pod względem faunistycznym jest zlewnia Potoku Wrzelowieckiego. Różnorodność siedlisk sprawia, że fauna (szczególnie świat owadów) dorównuje walorami głównemu

kompleksowi Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego. Jeszcze bardziej urozmaicona jest fauna strefy doliny Wyżnicy, czemu sprzyja drobnoprzestrzenna struktura ekologiczna doliny i jej bezpośredniego otoczenia, liczne siedliska wilgotne i stawy.

Wyspy i obrzeża koryta rzeki to biotopy rzadkich gatunków ptaków wodno-błotnych. Z kolei łąki i pastwiska na gruntach Nieszawy to żerowiska dla wielu gatunków owadów (zwłaszcza motyli i trzmieli). Najcenniejsza jest jednak fauna doliny Wisły, należą do niej:

- położone w korycie Wisły tzw. Wyspy Kaliszańskie, stanowiące biotop cennych gatunków ptaków wodno-błotnych,
 - gęsto zakrzewione miejsca w strefie pobrzeży i krawędzi, stanowiące biotop wielu gatunków ptaków zimujących, przelotnych i zaroślowych,
 - łąki nadwiślańskie, będące żerowiskiem dla wielu bogatych liczebnie i gatunkowo zoocenoz.
- Zwracają również uwagę stawy w Mazanowie – miejsce bytowania ok. 30 gatunków ptaków wodno-błotnych.

Kompleksy leśne są zasiedlone głównie przez ssaki: dziki, sarny, jelenie, łosie czy też wilki. Obszar ten jest szczególnie bogaty w gatunki ptaków. Występują tu m.in.: bocian biały i czarny, dzięcioł średni, brzęczka, derkacz, czajka, bekas krzyk, brodziec krwawodzioby, kulik wielki. Na terenach polno-łąkowych gniazdują sowy: pójdzka i płomykówka.

OBSZARY CHRONIONE

Gmina Józefów nad Wisłą ze względu na wybitne zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe oraz położenie, zajmuje wysoką pozycję w europejskich i krajowych systemach przyrodniczych i programach ochrony środowiska (NATURA 2000, ECONET PL, CORINE). Gmina znajduje się w obrębie obszaru węzłowego pod nazwą Obszar Środkowej Wisły, zasoby biotyczne międzywala Wisły oraz jego wartość przyrodnicza spowodowała, że obszar ten został zaliczony do ostoi przyrody o znaczeniu europejskim, sama dolina Wisły odgrywa kluczową rolę w migracji gatunków jako transregionalny korytarz ekologiczny. Prawie 84% powierzchni gminy (11,9 tys. ha) znajduje się w obszarach objętych prawną ochroną. Zachodnia część gminy – ok. 12% obszaru znajduje się na terenie Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego, dalsze 29% powierzchni gminy leży w otulinie tego parku, południowa część gminy – ok. 43% powierzchni zajmuje Kraśnicki Obszar Chronionego Krajobrazu. W strefie Wisły projektuje się utworzenie dwóch kolejnych parków krajobrazowych. Na obszarze gminy także zakłada się poszerzenie form ochrony przyrody, m.in. przez nadanie statusu rezerwatów przyrody: pod nazwą "Chruślina" (rezerwat krajobrazowo- florystyczno-leśny) oraz rezerwat faunistyczny o nazwie "Wyspy Kaliszańskie", statusu użytku ekologicznego dla kompleksu stawów w Mazanowie, statusu stanowiska dokumentacyjnego pod nazwą "Piotrawin" dla kamieniołomu w zboczu doliny Wisły. Węzłowe położenie gminy w układzie przyrodniczym, liczne walory florystyczne i faunistyczne oraz krajobrazowe sprawia, że gmina należy do jednej z najbardziej atrakcyjnych w regionie do rozwoju turystyki i rekreacji. Zachowanie i wykorzystanie tych potencjałów sprawia, że ochrona środowiska stanowi priorytet w działaniach gminy.

Kraśnicki Obszar Chronionego Krajobrazu - obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełni ona funkcje korytarzy ekologicznych.

Wrzelowiecki Park Krajobrazowy - szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem krajobrazu kulturowego północno-zachodniej części Wzniesień Urzędowskich oraz Małopolskiego Przełomu Wisły między Józefowem a Piotrowinem.

Pozostałe elementy przyrodnicze mają charakter sieciowy lub obszarowy. Możemy wśród nich wymienić między innymi:

- zielone korytarze ekologiczne zapewniające łączność pomiędzy węzłami układu naturalnego,
- węzły ekologiczne stanowiące obszary regionalnej i lokalnej sieci ekologicznej – miejsca o odpowiednich warunkach naturalnych, sprzyjających egzystencji gatunków rzadkich lub zagrożonych wyginięciem,
- obszary parkowe leśne cechujące się dużym stopniem naturalności,
- sieć wodną: rzeki, kanały, jeziora, stawy i inne zbiorniki stanowiące uzupełnienie sieci przyrodniczej i korytarzy ekologicznych,
- pomnik przyrody (Dąb szypułkowy - *Quercus robur*; pierśnica: 177cm; obwód: 556cm; wysokość: 19m) – położenie – na terenie cmentarza parafialnego.

OBSZARY NATURA 2000

Najwyższe standardy ochrony przewidziane są dla obszarów Natura 2000 tj.:

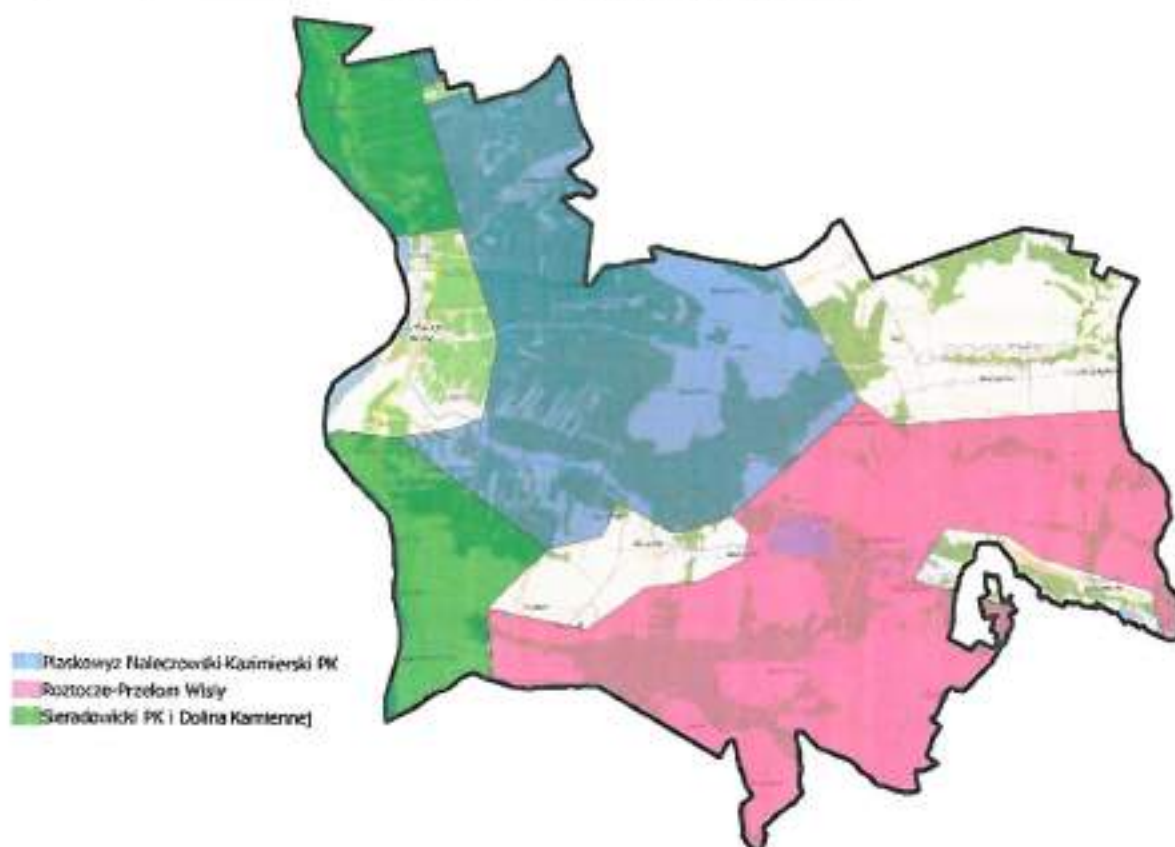
- Przełom Wisły w Małopolsce
- Małopolski Przełom Wisły ⁷.

Pomimo podobnej nazwy oba te obszary stanowią odrębne formy ochrony w ramach programu Natura 2000, które jednak pokrywają się całkowicie terytorialnie w swoich częściach leżących w gminie Józefów nad Wisłą. Ich powierzchnia wynosi 572 ha (4,04% powierzchni gminy). Stwierdzono tu występowanie 11 rodzajów siedlisk oraz 14 gatunków, w szczególności ptaków wodno-błotnych.

Wyjątkową cechą gminy Józefów nad Wisłą, w kontekście środowiska przyrodniczego i jego ochrony, jest fakt, że gmina stanowi punkt spotkania się trzech korytarzy ekologicznych, co nie jest częstym zjawiskiem w Polsce.

⁷ Źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>

Mapa 7 - Korytarze ekologiczne biegnące przez teren gminy Józefów nad Wisłą

Źródło: *Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Józefów nad Wisłą na potrzeby opracowania Strategii*

UWARUNKOWANIA KLIMATYCZNE

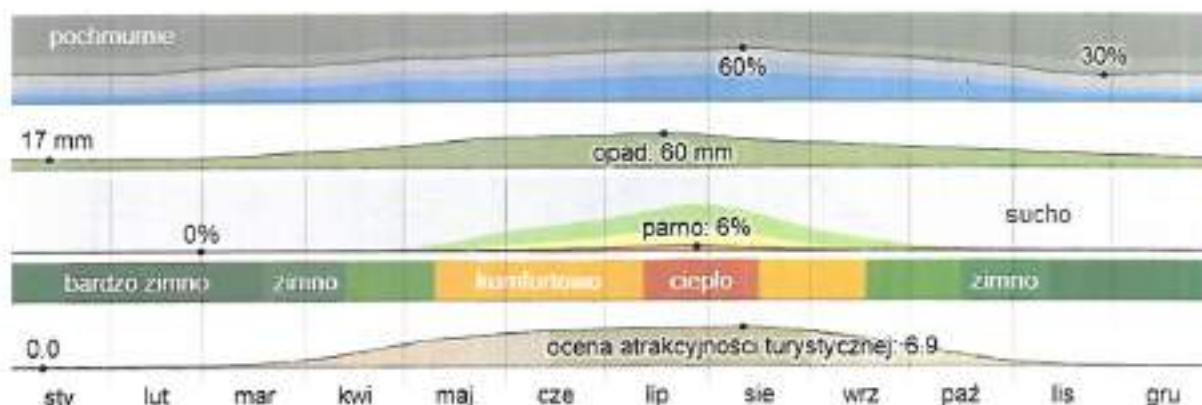
Typ klimatu określa się jako umiarkowano-kontynentalny, kształtowany przez masy powietrza polarno-morskiego. Średnia temperatura roku wynosi 7,80 C; dla najzimniejszego miesiąca (stycznia) – 2,8° C, a dla najcieplejszego (lipca) +18,8° C.

Długość okresu wegetacyjnego wynosi 218 dni, okres bezprzymrozkowy 180 dni. Przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie. W gminie zaznacza się ubóstwo opadów. Średnia roczna opadów wynosi 520 mm, charakterystyczne są częste opady gradowe. Trwałość okrywy śniegowej określana jest na ok. 60 dni. Gmina jest uprzywilejowana pod względem klimatycznym. Wyróżnia się jedną z największych ilości dni z optymalną dla człowieka temperaturą powietrza (43 dni) i najdłuższym na Lubelszczyźnie okresem lata (średnio 102 dni). Łagodność klimatu sprzyja intensywnym uprawom sadowniczym i warzywniczym. Na podkreślenie zasługuje również przewaga typów pogody wyżowej, bardzo korzystnej dla człowieka.

Gmina Józefów nad Wisłą położona jest w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego przejściowego.

Charakterystycznymi jego cechami są mroźne, wietrzne i zachmurzone okresy zimowe trwające od 19 listopada do 9 marca oraz komfortowe okresy letnie trwające od 21 maja do 9 września.

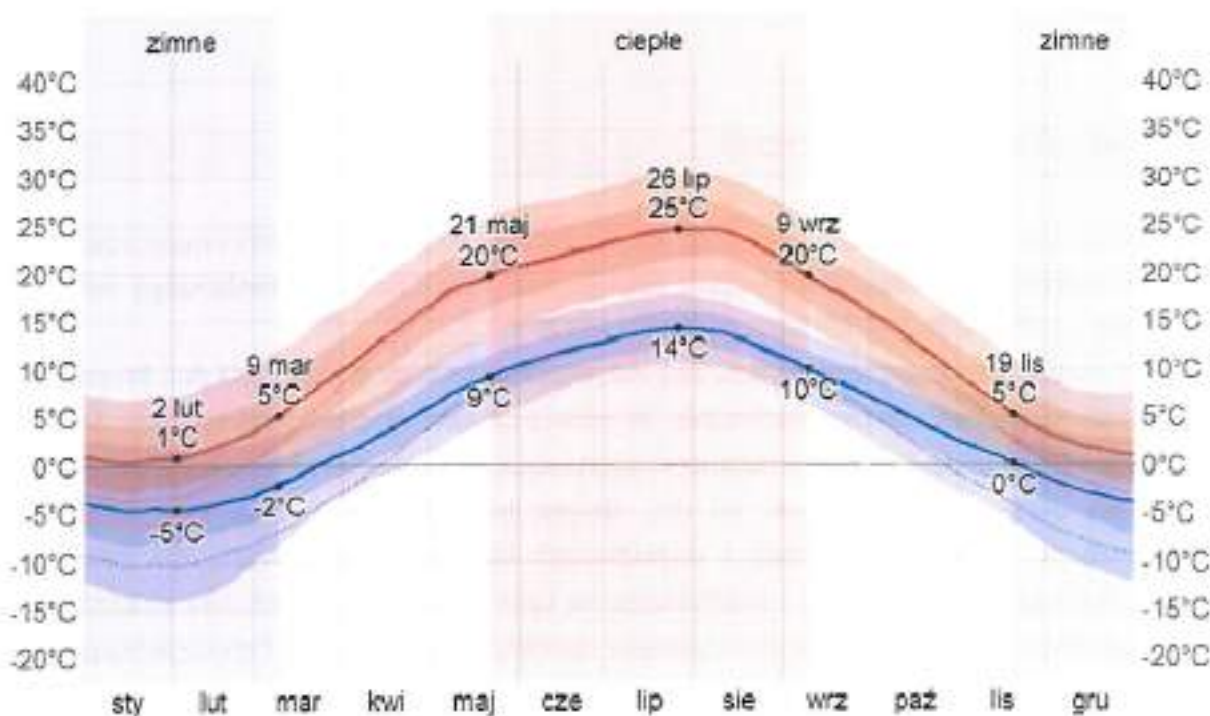
Wykres 3 - Klimat w gminie Józefów nad Wisłą w ciągu roku

Źródło: *Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Józefów nad Wisłą na potrzeby opracowania Strategii*

Średnie temperatury w ciągu roku wahają się od -5°C do 25°C , a najbardziej komfortowe warunki do funkcjonowania w gminie przypadają na okres od połowy czerwca do późnego sierpnia. Wtedy też przypada szczyt atrakcyjności turystycznej gminy.

Wykres 4 - Zmiany temperatury w gminie Józefów nad Wisłą w ciągu roku

Źródło: *Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Józefów nad Wisłą na potrzeby opracowania Strategii*

Również na okres największej atrakcyjności turystycznej gminy przypada pora występowania największej ilości opadów atmosferycznych, trwająca od 29 kwietnia do 6 września. Ze względu na położenie przy Wiśle okres ten łączy się również ze zwiększonym ryzykiem występowania powodzi wzdłuż jej koryta.

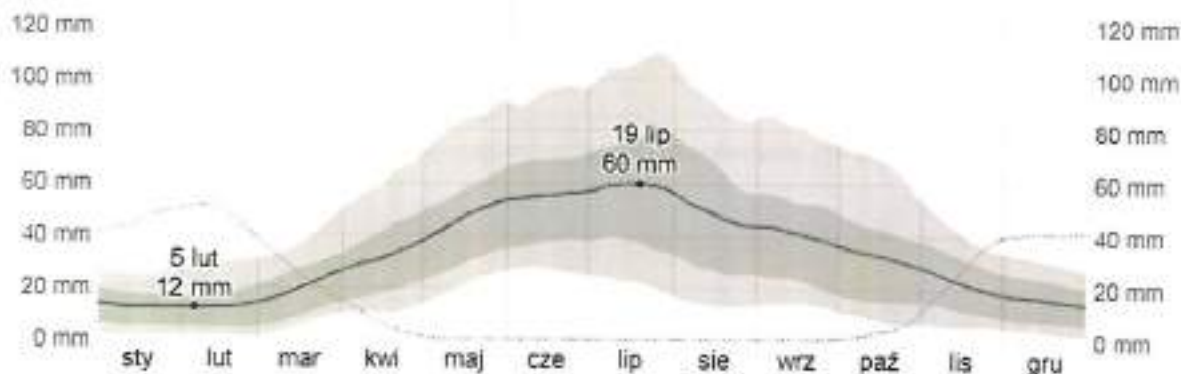
Wykres 5 - Dzielne prawdopodobieństwo opadów atmosferycznych w gminie Józefów nad Wisłą

Źródło: *Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Józefów nad Wisłą na potrzeby opracowania Strategii*

Jak widać na powyższym wykresie, miesiącem największego prawdopodobieństwa występowania opadów atmosferycznych jest lipiec. Wtedy też zdiagnozowane są największe średnie opady deszczu wynoszące 60 mm. Z kolei najmniej deszczowym miesiącem jest styczeń, na który przypada szczyt okresu suchego.

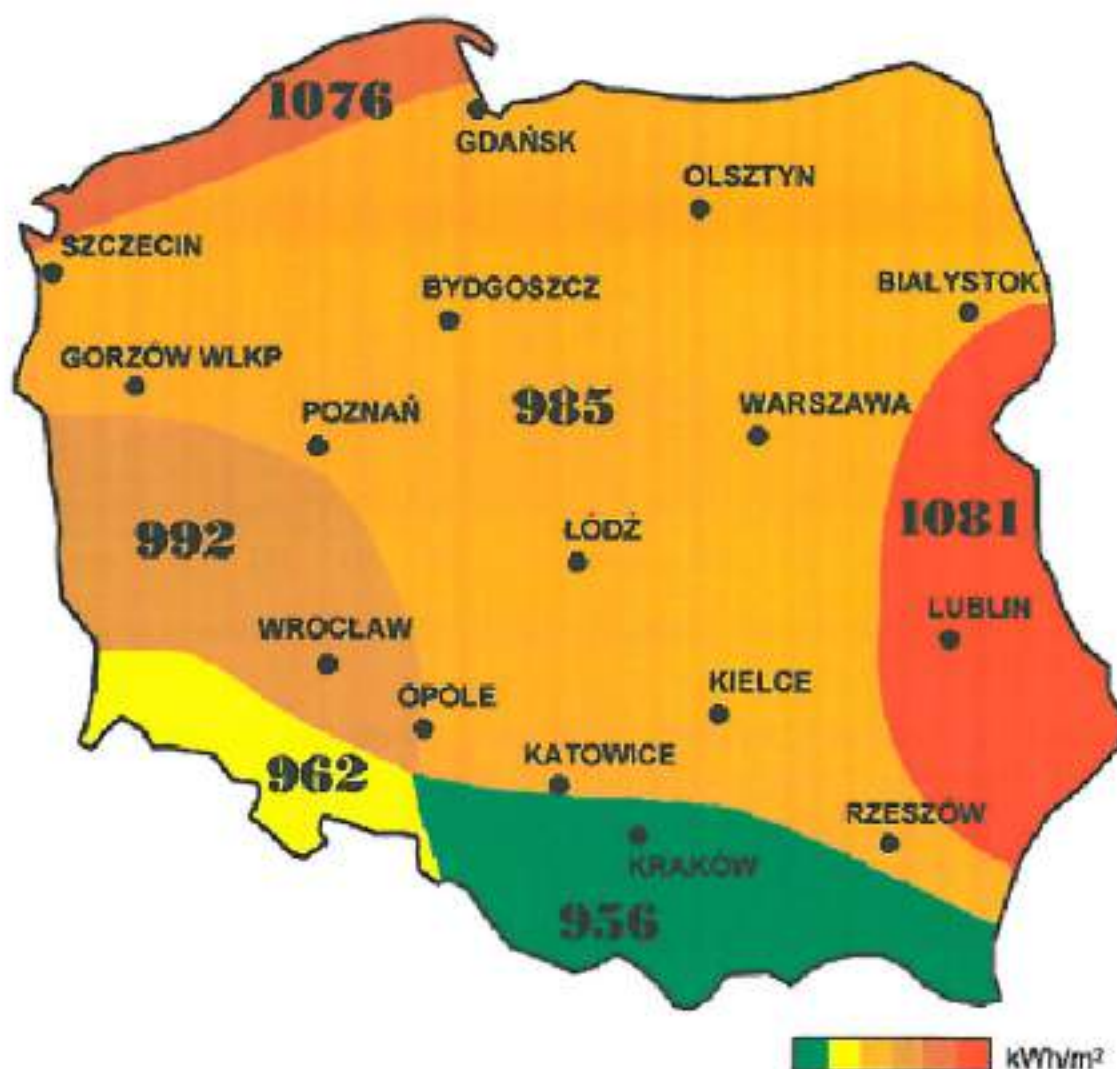
Wykres 6 - Średni miesięczny opad deszczu w gminie Józefów nad Wisłą

Źródło: *Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Józefów nad Wisłą na potrzeby opracowania Strategii*

Ważnym aspektem położenia geograficznego oraz klimatycznego gminy Józefów nad Wisłą jest poziom nasłonecznienia. Cała południowo-wschodnia Polska może się cieszyć zdecydowanie najlepszymi warunkami w tym zakresie. Nasłonecznienie na Lubelszczyźnie przekracza 1050 kWh/m². Takie warunki stanowią bardzo dobrą podstawę do inwestycji w odnawialne źródła energii związane z energią słoneczną tj. w fotowoltaikę.

Mapa 8 - Nasłonecznienie w Polsce

Źródło: *Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Józefów nad Wisłą na potrzeby opracowania Strategii*

JAKOŚĆ POWIETRZA

Powietrze atmosferyczne należy do najważniejszych chronionych komponentów środowiska przyrodniczego. Obowiązujące regulacje prawne odnoszą się przede wszystkim do jego jakości oraz kontroli emisji w postaci pozwoleń na emisję gazów i pyłów. Ze względu na porozumienia

międzynarodowe, ochrona powietrza atmosferycznego obejmuje również warstwę ozonową i klimat.

W polskim prawie środowiskowym zakres i sposoby ochrony powietrza atmosferycznego są określone głównie w ustawie Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r.poz. 54.). Przepisy te dotyczą ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, przeciwdziałania zanieczyszczeniom, wydawania pozwoleń, opłat i kar administracyjnych za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

Potrzeba prawnej ochrony powietrza jest skutkiem jego zanieczyszczenia, które w ustawie – Prawo ochrony środowiska zostało zdefiniowane jako emisja, która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska (art. 3 pkt 49 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Postępująca urbanizacja przyczynia się do wzrostu liczby źródeł emisji zanieczyszczeń. Najczęściej stosowaną klasyfikacją źródeł emisji jest następujący podział:

- źródła punktowe (emisja punktowa) związane z energetycznym spalaniem paliw i procesami technologicznymi w zakładach przemysłowych;
- źródła liniowe (emisja liniowa) związane z komunikacją;
- źródła powierzchniowe (emisja powierzchniowa) niskiej emisji rozproszonej komunalno-bytowej i technologicznej.

Stan powietrza atmosferycznego Gminy został opisany na podstawie Programu ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz docelowego benzo(a)pirenu opracowanego w lipcu 2020 r. na zlecenie Samorządu Województwa Lubelskiego.

Największym zagrożeniem dla powietrza jest emisja pyłu PM 10 pochodząca z ogrzewania budynków.

Tabela 3 - Liczba budynków będących źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza w sektorze komunalno-bytowym w 2018 roku w gminach strefy lubelskiej

lp.	gmina	powiat	liczba budynków będących źródłem emisji	liczba budynków z emisją pyłu PM10 z przewodników [kg/rok]						średnia emisja z budynku [kg/budynki/rok]		
				< 10	10-20	20-50	50-100	100-200	>200	PM10	PM2.5	BenP
131	Józefów nad Wisłą gmina	złotki	2 470	125	062	1 025	423	25	5	32,81	32,24	0,0158

Źródło: Program ochrony powietrza dla strefy lubelskiej, https://www.lubelskie.pl/file/2020/08/POP_strefa_lubelska_0602.pdf

Gmina Józefów nad Wisłą wspiera mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła, instalacji odnawialnych źródeł energii ze środków pozyskanych z funduszy unijnych i środków własnych.

HAŁAS

Źródłem danych na temat poziomu hałasu i zagrożeń z nim związanych dla Gminy objętego Strategią jest Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Lubelskiego opracowany w 2019 r. na zlecenie Samorządu Województwa Lubelskiego. Głównym źródłem hałasu jest głównie ruch pojazdów.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014, poz. 112). w prowadzeniu długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem mają zastosowanie poniższe wskaźniki:

- L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia od godz. 6.00 – 18.00, pory wieczoru od godz. 18.00 – 22.00 oraz pory nocy od godz. 22.00 – 6.00;
- L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku od godz. 22.00-6.00.

ZABYTKI

W związku z wielowiekową historią tych obszarów, na terenie gminy zachowało się wiele miejsc i obiektów związanych z prowadzoną działalnością i życiem mieszkańców.

Do rejestru zabytków prowadzonego przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wpisane są dwa obiekty:

- Zespół klasztorny pobernardyński: kościół – ob. paraf. – pw. Bożego Ciała z wyposażeniem w zabytki ruchome, klasztor, dzwonnica, ogrodzenie parceli kościelnej z bramą reprezentacyjną i bramą gospodarczą, drzewostan w obrębie cmentarza kościelnego i całego zespołu (nr rejestru A/556)
- Zespół dworsko-parkowy, w gran. wg zał. planu i opracowania ewidencyjnego (nr rejestru A/790)⁸

STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA ZAPISÓW DOKUMENTU STRATEGII PONADLOKALNEJ

Aktualny stan środowiska gminy został szczegółowo opisany w rozdziale 6.

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji

⁸ obwieszczenie nr 1/2023 Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie z dnia 24 stycznia 2023 r., Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego poz. 499 z 26 stycznia 2023 roku.

zapisów projektu dokumentu strategicznego pn. „Strategia Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą do roku 2030”. Ogólny stan środowiska nie ulegnie pogorszeniu. Działania przewidziane w strategii skierowane są na poprawę stanu środowiska.

Działania przewidziane w projekcie Strategii nie zawierają przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839).

OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU DLA ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Identyfikowanymi zagrożeniami i problemami wskazywanymi w planach ochrony i planach zadań ochronnych są m.in. zanieczyszczenia wód i przekształcenie cieków, koryt rzecznych, zmiany stosunków wodnych, jak również presja antropogeniczna, które mają wpływ na siedliska i gatunki wodne. Ponadto dostrzegalny jest problem wkraczania gatunków inwazyjnych, fragmentacji siedlisk, erozji gleb. Identyfikowanym istotnym zagrożeniem dla stanu przyrody jest również niska świadomość ekologiczna społeczeństwa, przyczyniająca się do degradacji siedlisk i gatunków. Występująca presja urbanizacyjna obszaru miast i wsi prowadzi również do zajmowania cennych obszarów pod względem przyrodniczym, natomiast identyfikowana presja turystyczna oddziałuje na walory przyrodnicze tychże obszarów.

W projekcie Strategii zakłada się realizację działań przyczyniających się do ochrony i poprawy stanu środowiska przyrodniczego, m.in.:

- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy
- Budowa Muzeum Sadownictwa
- Modernizacja, rozbudowa oraz stały monitoring jakości zabezpieczeń przeciwpowodziowych na terenie gminy
- Inwestycje z zakresu doposażenia Ochotniczych Jednostek Straży Pożarnej w gminie w sprzęt zapewniający odpowiednie reagowanie na miejscowe zagrożenia
- Tworzenie nowych oraz modernizacja istniejących zielonych przestrzeni publicznych
- Rozbudowa infrastruktury turystycznej ze szczególnym uwzględnieniem terenów atrakcyjnych przyrodniczo (wieże i platformy widokowe, miejsca odpoczynku dla pieszych i rowerzystów, infrastruktura kajakowa)
- Renowacja istniejących szlaków turystycznych oraz ich odpowiednie oznakowanie wraz z promocją
- Wyznaczenie nowych turystycznych szlaków pieszo-rowerowych oraz ścieżek dydaktycznych wraz z zapewnieniem odpowiedniej infrastruktury
- Rozwój oferty agroturystycznej na terenie gminy
- Działania edukacyjne z zakresu przeciwdziałania degradacji środowiska przyrodniczego
- Ochrona bioróżnorodności

- Inwestycje z zakresu odnawialnych źródeł energii oraz ich promocja wśród mieszkańców
- Inwestycje z zakresu małej i dużej retencji
- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
- Działania edukacyjne z zakresu segregacji odpadów komunalnych oraz przeciwdziałaniu samodzielnej utylizacji odpadów przez mieszkańców
- Renowacja sieci wodociągowej na terenie gminy w celu zmniejszenia liczby awarii mogących wpływać na środowisko
- Promocja elektromobilności wśród mieszkańców
- Działania z zakresu adaptacji do zmian klimatycznych, w tym działania edukacyjne wśród mieszkańców
- Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez budowę, przebudowę i modernizację infrastruktury takiej jak chodniki, przejścia dla pieszych oraz oświetlenie
- Wsparcie gospodarstw rolnych w zakresie ich innowacyjności ze szczególnym uwzględnieniem specjalizacji sadowniczej.

POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Strategia jest dokumentem, którego głównym celem jest umożliwienie odpowiedniego planowania działań rozwojowych na obszarze gminy Józefów nad Wisłą. Współpraca jednostek organizacyjnych gminy, mieszkańców i podmiotów mających siedzibę na terenie gminy w niniejszym zakresie będzie miała kluczowe znaczenie zwłaszcza w odniesieniu do planowania inwestycji. Stanowi również dobrą podstawę do podejmowania decyzji o sposobie i zakresie dostarczania społeczności lokalnej wybranych usług publicznych. Strategia rozwoju, może więc przynieść wymierne korzyści rozwojowe, w szczególności przez dostosowanie planów inwestycyjnych i uwzględnienie w nich potrzeb całego terenu gminy objętego strategią, jak również przez realizowanie wspólnych, zintegrowanych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Należy przez to rozumieć, że odstępienie od wdrażania zapisów przedmiotowego dokumentu oznaczać będzie odstępienie od obowiązku realizacji strategicznych celów strategii, w tym również w zakresie kształtowania przestrzeni i ochrony środowiska oraz w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki.

W przypadku braku realizacji Strategii, przeprowadzona analiza i ocena stanu istniejącego pozwala wykazać, że może nastąpić pogorszenie stanu środowiska. Potencjalne zmiany aktualnego stanu środowiska są zależne od czasu, środków finansowych pozostających w dyspozycji samorządów i podmiotów gospodarczych oraz aktywności w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych w tym środków z UE, przeznaczanych na cele rozwojowe infrastruktury i ochronę środowiska a także ewolucję ekosystemów i gatunków, w tym sukcesję.

Brak realizacji Strategii przyczyniać się będzie do występowania negatywnych tendencji w środowisku. Nie dojdzie wprawdzie do wskazanych w analizie możliwych przejściowych negatywnych oddziaływań spowodowanych realizacją poszczególnych zadań, jednak brak realizacji Strategii może spowodować potencjalne niekorzystne skutki dla środowiska w poszczególnych obszarach związanych z jego stanem:

w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza:

- brak realizacji działań dotyczących ograniczenia głównego problemu związanego z nieodpowiednią jakością powietrza w strefach, czyli niskiej emisji (termomodernizacje, modernizacje sieci ciepłowniczych i wymiany źródeł ogrzewania, przechodzenie na paliwa alternatywne) doprowadzi do utrzymywania się lub nawet pogłębiania tego zjawiska;
- niepodejmowanie inwestycji dotyczących rozbudowy dróg i ich modernizacji – w szczególności usprawnianie systemu komunikacji publicznej w regionie wpłynie na zwiększoną emisję zanieczyszczeń do powietrza, jak również na ponadnormatywny hałas (w związku ze stale zwiększającą się liczbą pojazdów poruszających się po drogach);
- brak działań promujących korzystanie z transportu publicznego, e-mobilności oraz ścieżek rowerowych.

w zakresie zagrożeń hałasem:

- brak realizacji zadań może doprowadzić do wzrostu zagrożenia hałasem, szczególnie na drogach lokalnych, co skutkować będzie również brakiem poprawy bezpieczeństwa;

w zakresie gospodarowania wodami i gospodarki wodno-ściekowej:

- w przypadku braku realizacji inwestycji związanych z kontynuacją rozbudowy sieci kanalizacyjnej nie będzie możliwe pełne zrealizowanie założeń dokumentów, zakładających poprawę stanu wód powierzchniowych i podziemnych, ponadto jakość wód podziemnych, a osiągnięcie celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód nie będzie możliwe w ustalonym terminie, podobne efekty będzie miało zahamowanie inwestycji dotyczących przydomowych oczyszczalni ścieków;
- wstrzymanie działań dotyczących racjonalnego wykorzystania wody doprowadzi do zmniejszenia jej zasobów,

w zakresie gleb:

- w przypadku braku realizacji zadań zawartych w Strategii może pogłębiać się zjawisko przesuszania, stepowienia gleb oraz wzrost presji związanej z działalnością człowieka,

w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów:

- niepodejmowanie działań Strategii opóźni realizację założeń WPGO oraz KPGO, szczególnie dotyczy to zagospodarowania odpadów niebezpiecznych oraz zwiększenia udziału selektywnej zbiórki odpadów w strumieniu odpadów komunalnych, skutki dla środowiska związane będą nie tylko ze zwiększonym składowaniem odpadów, ale także wpłyną na jakość wód oraz gleb;

- zaniechanie działań związanych z wdrażaniem systemowego podejścia do gospodarki odpadami oraz brak działań edukacyjnych powodować będzie nasilenie zjawiska nielegalnego pozbywania się odpadów (tzw. „dzikie wysypiska”);

w zakresie zasobów przyrodniczych:

- brak działań podejmowanych w celu zachowania i poprawy stanu siedlisk może doprowadzić do ich postępującej degradacji, struktura ekosystemów może ulec zaburzeniu, co w efekcie doprowadzi do utraty ciągłości ekologicznej, także krajowych i europejskich korytarzy ekologicznych,
- brak działań dotyczących eliminacji i przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się gatunków obcych może doprowadzić do poważnych zmian w ekosystemie, co negatywnie będzie rzutowało także na gospodarkę leśną, rolną oraz większą wrażliwość na zmiany klimatyczne;
- wstrzymanie prac nad dokumentami planistycznymi dla poszczególnych form ochrony przyrody, które tego wymagają, nie pozwoli na wdrożenie właściwych rozwiązań zabezpieczających gatunki i siedliska;
- utrzymanie spadkowej tendencji dotyczącej podejmowania działań zalesieniowych na gruntach prywatnych i publicznych należącym do gminy, przy jednoczesnym zwiększaniu się arealu gruntów nieużytkowanych rolniczo, może doprowadzić do pogłębiających się niekorzystnych zmian w środowisku wodnym (zmniejszanie retencji) oraz środowisku glebowym (erozja). Ponadto nie zaistniałyby możliwości ograniczenia niekorzystnych zjawisk pogodowych powodowanych przez zmiany klimatu: suszy, huraganów, powodzi i podtopień, które są łagodzone przez duże kompleksy leśne.

Odstąpienie od realizacji przedsięwzięć i proponowanych działań może skutkować pogłębieniem istniejących problemów oraz wstrzymaniem szeregu procesów rozwojowych, których celem jest poprawa stanu środowiska, udoskonalenie powiązań komunikacyjnych i polepszenie jakości życia w całym spektrum życia mieszkańców gminy.

OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Ocena oddziaływań działań zawartych w projekcie Strategii na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego przedstawiona została w poniższych tabelach, w których działania zostały pogrupowane w zależności od celu. Dokonano oceny wpływu planowanych przedsięwzięć na poszczególne komponenty środowiska, stosując następujące skale:

1. Sposobu oddziaływania:

- potencjalny wpływ pozytywny
- potencjalny wpływ neutralny,
- potencjalny wpływ negatywny

- potencjalny wpływ pozytywny i/lub negatywny.
2. Rodzaju oddziaływania:
 - B – bezpośrednie,
 - P – pośrednie,
 - W – wtórne,
 - S – skumulowane.
 3. Czasu oddziaływania
 - 1 – stałe
 - 2 - długoterminowe
 - 3 - średnioterminowe
 - 4 - krótkoterminowe
 - 5 – chwilowe

Przewidywane oddziaływania przedsięwzięć podejmowanych w ramach Strategii są definiowane i oceniane w odniesieniu do wielu zmiennych. Ocena taka obejmuje skalę, czas trwania oraz intensywność oddziaływania. Wszystkie te zmienne razem określają wielkość oddziaływania. Ze względu na specyfikę niektórych działań, w skali oceny oddziaływania uwzględniono presję na różne komponenty środowiska. Skala oddziaływania przedsięwzięcia może zmieniać się w miarę zanikania bezpośredniego oddziaływania na środowisko, związanego głównie z etapem realizacji. Przypisywane wartości mają charakter obiektywny ze względu na stosowane granice. Profesjonalna ocena i dotychczasowe doświadczenie zespołu przygotowującego Prognozę Oddziaływania na Środowisko zapewniły wystarczający stopień pewności co do wartości przypisywanych poszczególnym elementom środowiskowym zmiennych oddziaływania.

Tabela 4 – Matryca wpływu realizacji przedsięwzięć na środowisko

Cel operacyjny	Kierunki	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	wody powierzchniowe	wody podziemne	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	klimat ekscyzyjny	zasoby naturalne	zabytki
1.1 Rozwiązywanie problemów społecznych poprzez rozwój usług z zakresu pomocy społecznej	Budowa ośrodków pobytu dziennego dla seniorów	W4	B2	W4	W4	W4	W4	W4	B5	P1	W4	B5	W1	-
	Budowa nowej siedziby Ośrodka Pomocy Społecznej													
	Rozwój opieki środowiskowej													
	Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi w zakresie świadczonych usług pomocy społecznej	W4	B2	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4

1.2 Rozwój i modernizacja systemu edukacji oraz opieki nad dziećmi do lat 3	<p>Działania edukacyjne z zakresu profilaktyki oraz pomocy wśród mieszkańców</p> <p>Dokształcanie kadr instytucji pomocy społecznej oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu zatrudnienia</p> <p>Działania wspierające proces deinstytucjonalizacji usług społecznych</p> <p>Opracowanie gminnego programu na rzecz seniorów w celu rozwiązywania problemów wynikających ze starzejącego się społeczeństwa</p>	W4	B1	W2	W2	P1	P1	P1	P1	B5	P1	B5	W1	W1
---	--	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

<p>Działania edukacyjne z zakresu zagrożeń wynikających z niepożądanych zjawisk społecznych prowadzone wśród dzieci i młodzieży</p> <p>Rozbudowa systemu monitoringu miejsc publicznych oraz rekreacyjnych na terenie gminy</p> <p>Otwarcie posterunku policji w Józefowie nad Wisłą</p> <p>Zapewnienie większego dostępu i szybszego czasu dojazdu dla karettek np. poprzez zapewnienie karetki na potrzeby gminy</p> <p>Investycje z zakresu wyposażenia Ochotniczych Jednostek Straży Pożarnej w gminie w sprzęt zapewniający odpowiednie reagowanie na miejscowe zagrożenia</p>	W4	B2	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4		
	<p>Opracowanie programu działań promocyjnych gminy ze szczególnym uwzględnieniem turystyki weekendowej dla mieszkańców Województwa Lubelskiego, Świętokrzyskiego oraz Mazowieckiego</p> <p>Rozwój oferty agroturystycznej na terenie gminy</p> <p>Wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców z branży noclegowej oraz gastronomicznej w celu uatrakcyjnienia ich oferty dla turystów</p> <p>Opracowanie lokalnych produktów oraz ich odpowiednia promocja</p> <p>Współpraca w zakresie wspólnej promocji turystycznej regionu z innymi gminami, w szczególności w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji Powiśle</p> <p>Rozbudowa infrastruktury turystycznej ze szczególnym uwzględnieniem terenów atrakcyjnych przyrodniczo (wieże i platformy widokowe, miejsca odpoczynku dla pieszych i rowerzystów, infrastruktura kajakowa)</p>	W2	B1	W2	W2	W2	W2	W2	W2	W2	W2	W2	W2	W2	W2	W2	W2	W2	W2	
		P2	P1	P2	P2	P2	P2	P2	P2	P2	P2	P2	P2	P2	P2	P2	P2	P2	P2	P2

	<p>Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez budowę, przebudowę i modernizację infrastruktury takiej jak chodniki, przejścia dla pieszych oraz oświetlenie</p> <p>Budowa miejsc parkingowych, w szczególności w pobliżu miejsc atrakcyjnych turystycznie</p> <p>Współpraca z przewoźnikami transportu zbiorowego w celu zwiększenia częstotliwości połączeń pomiędzy Gminą Józefów nad Wisłą a najważniejszymi ośrodkami miejskimi w regionie</p> <p>Opracowanie informacji dla pasażerów zarówno w ramach infrastruktury przystankowej jak i dostępnej online</p> <p>Modernizacja infrastruktury przystankowej</p>						
<p>3.1 Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy</p>	<p>Dalsza intensyfikacja dialogu z potencjalnymi inwestorami oraz promocja inwestycyjna gminy</p> <p>Uporządkowanie oraz aktualizacja dokumentów planistycznych ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania ich do oferty inwestycyjnej</p> <p>Rozbudowa terenów inwestycyjnych oraz stworzenie stref aktywności gospodarczej</p> <p>Współpraca z przedsiębiorcami w celu dostosowania oferty edukacyjnej na terenie gminy do potrzeb rynkowych i ułatwienia młodym mieszkańcom przygotowania się do wejścia na rynek pracy</p> <p>Rozwój doradztwa zawodowego na terenie szkół</p> <p>Współpraca z przedsiębiorcami w celu ułatwienia mieszkańcom odbycia staży oraz praktyk</p> <p>Działania z zakresu aktywizacji bezrobotnych mieszkańców gminy</p>	W4	BZ	W4	W4	W4	W4
<p>3.2 Poprawa sytuacji mieszkańców na rynku pracy</p>	<p>P2</p>	P1	P2	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4	W4	W4	W4
		P2	P1	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4	W4	W4	W4
		P2	P1	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4	W4	W4	W4
		P2	P1	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4	W4	W4	W4
		P2	P1	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4	W4	W4	W4
		P2	P1	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4	W4	W4	W4
		P2	P1	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4	W4	W4	W4
		P2	P1	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4	W4	W4	W4
		P2	P1	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4	W4	W4	W4
		P2	P1	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4	W4	W4	W4
		P2	P1	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4	W4	W4	W4
		P2	P1	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4	W4	W4	W4
		P2	P1	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4	W4	W4	W4
		P2	P1	P2	P2	P2	P2
				W5	W4	W4	W4
		W4	BZ	W4			

3.3 Rozwój przedsiębiorczości w gminie	<p>Aktywizacja mieszkańców poprzez zachęcanie do kształcenia ustawicznego</p> <p>Promowanie lokalnych przedsiębiorstw podczas wydarzeń regionalnych</p> <p>Wsparcie gospodarstw rolnych w zakresie ich innowacyjności ze szczególnym uwzględnieniem specjalizacji sadowniczej</p> <p>Wsparcie mieszkańców w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych w celu rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz modernizacji istniejących przedsiębiorstw</p> <p>Organizacja platformy wymiany informacji pomiędzy przedsiębiorcami a lokalnymi interesariuszami w celu wypracowania innowacyjnej oferty produktów o cechach regionalnych</p>	W4	B2	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4	W4
--	--	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Działania planowane w ramach projektu Strategii po zrealizowaniu będą w znaczącej większości pozytywnie wpływały na poszczególne elementy środowiska naturalnego. Działania inwestycyjne na etapie realizacji mogą krótkotrwale negatywnie oddziaływać na środowisko, głównie z zakresie klimatu akustycznego. Odnotowano również działania, których wpływ na środowisko będzie zarówno pozytywny, jak i negatywny. W tym przypadku jest to również zależne, głównie od etapu realizacyjnego.

Należy również zaznaczyć, że inwestycje, które w przyszłości mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, będą poddane odrębnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko przed ich realizacją. Planowane inwestycje nie kwalifikują się do obiektów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Opis oddziaływań na poszczególne elementy środowiska znajduje się w dalszej części rozdziału.

ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Zadania określone w Strategii są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju i uwzględniają obszary dobrobytu gospodarczego, równowagi społecznej oraz zdrowego środowiska życia. Pozytywne oddziaływania na zdrowie i życie mieszkańców Terenu gminy są prognozowane we wszystkich działaniach. Zadania związane z promocją proekologicznych postaw oraz działalność edukacyjna wpłyną na poprawę świadomości ekologicznej mieszkańców.

Pozytywne oddziaływania na zdrowie człowieka związane będą z realizacją inwestycji, w szczególności uwzględniających poprawę stanu środowiska przyrodniczego, w tym poprawę jakości wód, powietrza, gleb oraz stanu gospodarki odpadami. Zadbanie o wszystkie elementy środowiska, usunięcie z nich zanieczyszczeń, wpłynie nie tylko na jego ogólny stan i otoczenie, ale przede wszystkim na poprawę standardów życia ludzi (poprzez redukcję czynników chorobotwórczych bezpośrednio wpływających na ich życie i zdrowie) oraz poprzez wzrost ich świadomości ekologicznej. Działania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, małej retencji, czy też mitygujące i adaptacyjne w zakresie zmian klimatu pozwolą poprawić bezpieczeństwo mieszkańców gminy.

Wpływ na ludność mają również odnotowane w poszczególnych elementach przyrodniczych oddziaływania negatywne. W głównej mierze mają one jednak charakter przejściowy i związane są jedynie z realizacją planowanych inwestycji. Może wystąpić emisja zanieczyszczeń pyłowych podczas prowadzenia prac infrastrukturalnych wraz z krótkotrwałym hałasem, generowanym przez maszyny budowlane, który ustanie po zaprzestaniu prac i nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na tereny chronione akustycznie.

W Strategii przewiduje się realizację działań wspierających bezpośrednio lub pośrednio zwiększanie różnorodności biologicznej i ochronę przyrody. Zadania do realizacji zakładają zachowanie bioróżnorodności obszaru gmin poprzez ograniczanie zagrożeń pochodzenia antropogenicznego. Pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze będzie miało zalesianie (pod warunkiem zachowania właściwego składu siedliskowego), w wyniku którego zwiększy się powierzchnia biologicznie czynna, a także powstaną nowe miejsca siedlisk roślin i zwierząt.

Działania z zakresu rozwijania szlaków turystycznych oraz inwestycji związanych z środowiskiem wodnym oparte będą na zasadzie poszanowania przyrody i będą realizowane w taki sposób, aby pozytywnie wpłynąć na stan środowiska w zakresie flory i fauny.

Stan siedlisk pośrednio poprawi się również za sprawą działań zmierzających do poprawy jakości powietrza, wspierających efektywność oczyszczania ścieków oraz działania zmierzające do zwiększenia recyklingu odpadów. Wymierne efekty może przynieść edukacja ekologiczna z zakresu ochrony przyrody. Przyczyni się ona do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców i poszanowania środowiska.

W projektach należy uwzględnić cele ochrony wynikające m.in. z:

- Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE) Dz. Urz. UE L 43 z 13.02.2009, str. 63, data publikacji 2009-02-13,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, Dz. U. Nr 229, poz. 2313, 2004-10-21,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, Dz. U. Nr 179, poz. 1275, data publikacji: 2007-09-28,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków, Dz. U. Nr 25, poz. 133, data publikacji: 2011-02-04,
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 września 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Przełom Wisły w Małopolsce (PLH060045), Dz. U. z 2022 r. poz. 2159, data publikacji 2022-10.21,
- Uchwała Nr XI/56/90 WRN w Lublinie z dn. 26.02.1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. Lubelskiego, Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 13, poz. 14, data publikacji 1990-03-08,
- Rozporządzenie Nr 28 Wojewody Lubelskiego z dnia 2 czerwca 1998 r. w sprawie Obszarów Chronionego Krajobrazu, Dz. Urz. Nr 11, poz. 166, data publikacji: 1998-06-02,

- Rozporządzenie Nr 5 Wojewody Lubelskiego z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego, Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 73, poz. 1526 z 2005 r., data publikacji 2005-04-27,
- Rozporządzenie Nr 39 Wojewody Lubelskiego z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Dz. Urz. z dnia 31 marca 2006 r. Nr 65, poz. 1224, data publikacji: 2016-03-31,
- Uchwała nr XXXVI/491/2017 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Dz. Urz. z 2017 r. poz. 5605, data publikacji: 2017-12-29,
- Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody, Dziennik Urzędowy. Województwa Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz.. 211, data publikacji 1987-11-06.⁹

ODDZIAŁYWANIE NA WODY

Przepisy krajowe jak i prawodawstwo unijne zabraniają realizowania przedsięwzięć, które mogą pogorszyć stan wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakościowym i ilościowym, a także podejmowania działań, które mogłyby ograniczyć ich funkcje ekologiczne. Warto zaznaczyć również, że zgodnie z prawem w strefach ochronnych wód obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych oraz powierzchniowych zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenach ochrony pośredniej może być zabronione lub ograniczone wykonywanie robót oraz innych czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, a w szczególności wykonywanie robót melioracyjnych oraz wykopów ziemnych.

Wszystkie działania, dla których przewiduje się wpływ na środowisko wodne, będą mieć wpływ pozytywny i w znacznej większości średnio lub długoterminowy. Jedną z zasad realizacji działań strategicznych będzie: Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym. Dlatego też, największe korzyści dla wód powierzchniowych i podziemnych przyniesie realizacja działań polegających na budowie, rozbudowie i modernizacji sieci kanalizacyjnych, wodociągowych i oczyszczalni ścieków, które są wprost nakierowane na poprawę gospodarki wodno-ściekowej. Oczyszczanie ścieków komunalnych powoduje znaczne obniżenie presji na środowisko wodne. Również budowa i remont sieci wodociągowych pociąga za sobą wiele korzyści: poprawia efektywność wykorzystania zasobów wód ujmowanych na terenie regionu poprzez zmniejszanie strat przy przesyłach i poborze wody.

Pozytywny wpływ na jakość wód będą mieć zadania związane z retencją i zapewniające bezpieczeństwo powodziowe. Oddziaływania pozytywne będą związane z zapobieganiem negatywnych skutków powodzi i ekstremalnych wezbrań. Budowa zabezpieczeń przeciwpowodziowych nie ograniczy skutków powodzi związanych z pogorszeniem jakości

⁹ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>

wód lub ograniczy w nieznacznym stopniu. Wpłynie natomiast na ograniczenie zasięgu fali powodziowej i ograniczenie zanieczyszczenia mniejszych cieków i oczek wodnych czy też rowów. Odpowiednie wykorzystanie wód powierzchniowych w zakresie turystyki, również powinno wpłynąć pozytywnie na stan środowiska naturalnego.

Przy planowaniu projektów należy uwzględnić cele środowiskowe określone w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023.300). Zestawienie celów środowiskowych dla JCWP umieszczono w tabeli na stronach 30-40.

ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE I KLIMAT

Bezpośredni pozytywny wpływ na jakość powietrza będą mieć zadania przewidziane w Strategii w ramach celu operacyjnego 2.2 Ochrona środowiska przyrodniczego. Pozytywne oddziaływanie na jakość powietrza związane jest przede wszystkim ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń, co może nastąpić poprzez realizację inwestycji takich jak: podnoszenie efektywności energetycznej w budynkach, modernizacja systemów grzewczych, stosowanie paliw wysokiej jakości i wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Główny udział w niskiej emisji ma emisja spalin towarzyszących spalaniu w paleniskach kotłów domowych paliw o niskiej jakości oraz odpadów. Alternatywą jest zastosowanie OZE, które wiąże się również z oszczędnością surowców naturalnych. W celu zrationalizowania zużycia energii należy zmniejszyć zapotrzebowanie, m.in. poprzez termomodernizację budynków czy też montaż paneli fotowoltaicznych i pomp ciepła. Bardzo istotne będą inwestycje o dużej skali, np. budowa farmy fotowoltaicznej. Modernizacja systemów oświetleniowych i wymiana energooszczędne wpłynie na zmniejszenie zapotrzebowania na energię.

Działania inwestycyjne ujęte w Strategii, szczególnie na etapie realizacji (budowy, modernizacji) mogą powodować bezpośrednio chwilowe, bądź krótkoterminowe zanieczyszczenie powietrza, wynikające z prowadzenia prac ziemnych (emisja niezorganizowana) oraz spalania paliw do zasilania maszyn, urządzeń budowlanych i transportu wykorzystywanego do przewozu materiałów budowlanych. W szczególności prace ziemne związane z modernizacją i budową dróg (w tym dla rowerów) będą powodować niezorganizowaną emisję pyłów do powietrza. Po realizacji działania będą pozytywnie wpływały na stan powietrza. Dlatego też, oznaczono tutaj potencjalny wpływ wybranych działań jako jednocześnie pozytywny i negatywny. Znaczący wpływ będzie miało w tym przypadku odpowiednie wykorzystanie stworzonej infrastruktury, która powinna wspierać niskoemisyjną komunikację.

ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Działania ujęte w Strategii będą miały w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi. Oddziaływania o charakterze zarówno pozytywnym jak i negatywnym odnotowano wyłącznie w przypadku działań związanych z przebudową i modernizacją dróg lokalnych. Należy jednak zaznaczyć, że wspomniane oddziaływania o charakterze negatywnym będą występowały wyłącznie na etapie realizacji inwestycji.

Bezpośredni pozytywny wpływ na jakość gleb będzie związany z zadaniami dążącymi do ochrony gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu, a także wdrażanie zalesień gruntów o niskich walorach użytkowych. Ze względu na znaczący wpływ rolnictwa na gleby oraz inne powiązane z glebą komponenty środowiska istotne jest stosowanie dobrych praktyk rolniczych. Strategia zakłada wsparcie dla rolnictwa ekologicznego, promującego produkty lokalne o wysokich walorach jakościowych. Przestrzeganie zasad ekologicznej uprawy w powiązaniu z odpowiednią infrastrukturą techniczną gospodarstwa pozwoli zminimalizować oddziaływanie rolnictwa na środowisko. Istotne znaczenie ma tu zachowanie minimalnych standardów dotyczących przede wszystkim racjonalnej gospodarki nawozami, stosowania środków ochrony roślin, ochrony gleb i wód, zachowania cennych siedlisk i gatunków na obszarach rolnych.

Poprawa jakości powierzchni ziemi może być realizowana również poprzez rekultywację gruntów zdegradowanych i zdewastowanych. Pozytywnym skutkiem wprowadzonych zabiegów będzie przywrócenie gruntom cech rolnych lub leśnych, czyli odtworzenie lub ukształtowanie nowych wartości użytkowych gruntu.

Pozytywny wpływ na gleby i powierzchnię ziemi będą mieć zadania z obszaru gospodarki odpadami. Zadania organizacyjne i kontrolne będą skutkować ograniczeniem niewłaściwej gospodarki odpadami i przyczynią się do zmniejszenia presji na środowisko glebowe oraz powierzchnię ziemi. Pozytywny wpływ na jakość gleb będą miały inwestycje związane z selektywną zbiórką odpadów oraz ich recyklingiem.

ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ

Na obszarze obowiązywania Strategii obowiązuje uchwała nr XXXVI/491/2017 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (oraz na podstawie wcześniejszych aktów prawnych tj. Uchwały nr XI/56/90 WRN w Lublinie z dn. 26.02.1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. lubelskiego oraz Rozporządzenia Nr 28 Wojewody Lubelskiego z dnia 2 czerwca 1998 r. w sprawie Obszarów Chronionego Krajobrazu i Rozporządzenia Nr 39 Wojewody Lubelskiego z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu) obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach,

wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych.

Oddziaływania w zakresie krajobrazu, które wystąpią w wyniku realizacji Strategii nie zmieniają jego dotychczasowej specyfiki. Nie przewidziano działań prowadzących do stworzenia dominant krajobrazowych, które będą zaburzały osi i panoramy widokowe. Przewiduje się wprowadzenie nowych małych akcentów architektonicznych oraz technicznych, ale ryzyko w tym zakresie należy uznać za nieistotne. Ocena wpływu na krajobrazy priorytetowe – w rozumieniu przepisów ustawy krajobrazowej - nie jest możliwa, ponieważ dla województwa lubelskiego nie został jeszcze wykonany audyt krajobrazowy.

Działania ujęte w Strategii będą miały w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na krajobraz. Możliwe są również działania o krótkotrwałym negatywnym działaniu (np. na etapie budowy), które przekształcą się w oddziaływania pozytywne. Jedyną inwestycją o potencjalnie negatywnym wpływie na krajobraz będą: farmy fotowoltaiczne i magazyny energii. Jednak w tym przypadku podjęte zostaną wszelkie działania zabezpieczające przed negatywnym wpływem na środowisko naturalne.

Na ochronę krajobrazu i zachowanie jego charakteru bezpośrednio wpływają działania polegające na poprawie stanu środowiska, szczególnie związane z zachowaniem wysokiej jakości zasobów przyrodniczych oraz poprawą ładu przestrzennego. Poprawa wartości krajobrazowych i walorów przyrodniczych nastąpi również poprzez realizację remontów budynków. Pozytywny bezpośredni i długoterminowy wpływ będą mieć działania mające na celu przywrócenie funkcji społecznych, gospodarczych bądź rekreacyjnych terenom zdegradowanym, które stanowią znaczący negatywny element krajobrazu.

12 maja 2005 roku weszło w życie Rozporządzenie Nr 5 Wojewody Lubelskiego z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego. Szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem krajobrazu kulturowego północno-zachodniej części Wzniesień Urzędowskich oraz Małopolskiego Przełomu Wisły między Józefowem a Piotrawinem. Otulina Parku o powierzchni 13.625 ha, położona jest w województwie lubelskim, powiecie opolskim, na terenie gmin: Józefów, Łaziska, Opole Lubelskie. W Parku zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie

wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;

6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;

7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;

8) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno - błotnych;

9) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;

10) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;

11) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;

12) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;

13) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY

Klimat akustyczny jest specyficznym elementem środowiska naturalnego, który cechuje się znaczną zmiennością w czasie, zależnymi od liczby i natężenia źródeł hałasu w ciągu doby. Głównym czynnikiem negatywnym może być tutaj hałas drogowy, który jest hałasem zmiennym w czasie, emitowanym przez przejeżdżające z różną częstotliwością i natężeniem pojazdy. Hałas drogowy związany jest bezpośrednio lub pośrednio z wieloma czynnikami, w tym również z rodzajem i stanem nawierzchni drogi.

Oddziaływania przewidzianych w ramach Strategii projektów, mają charakter zarówno pozytywny (jak np. w przypadku projektów edukacyjnych oraz budowy ścieżek rewolwerowych i pieszych zmniejszających ruch samochodowy) oraz negatywny (związany z działaniami w zakresie Poprawa dostępności komunikacyjnej). Oddziaływania na klimat akustyczny mają przede wszystkim charakter przejściowy i związane są głównie z realizacją planowanych inwestycji. Podczas prowadzenia prac infrastrukturalnych może wystąpić krótkotrwały hałas, generowany przez maszyny budowlane, który ustanie po zaprzestaniu prac i nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na tereny chronione akustycznie. Dlatego też, przy części działań znaczone tutaj potencjalny wpływ wybranych działań jako jednocześnie pozytywny i negatywny.

ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Większość przedsięwzięć Strategii ma wtórny lub pośredni pozytywny wpływ na zasoby naturalne. W każdym przypadku odpowiednia lokalizacja nowych obszarów budowlanych, poparta analizą środowiskową z wykorzystaniem przewidzianego w Strategii modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, będzie narzędziem unikania konfliktów.

Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych powoduje zmniejszenie udziału paliw kopalnych do produkcji energii. Projekty z zakresu rozwoju atrakcyjnej przestrzeni i czystego środowiska pozwolą na odpowiednie wykorzystanie zasobów naturalnych występujących na terenie Terenu gminy.

ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Działania ujęte w Strategii wpływają bezpośrednio na zabytki i dobra materialne głównie w zakresie projektów rewitalizacyjnych lub związanych z rozwojem turystyki na terenie OF. Mają one istotny charakter ponadlokalny i są istotne z punktu widzenia rozwoju obszaru. Wszelkie działania związane z ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego powodują zazwyczaj pośredni pozytywny wpływ na wartość zmodernizowanych obiektów i możliwość zwiększenia wpływów finansowych wynikających ze świadczonych w nich usług. Pośrednio oddziałują także na nieruchomości znajdujące się w ich sąsiedztwie.

Pozytywny wpływ na dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra materialne ma również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz zmniejszenie ilości odpadów, co wpłynie na poprawę ich stanu technicznego. Poprawa jakości powietrza, w szczególności zmniejszona emisja tlenków azotu, wpłynie na spadek ryzyka kwaśnych opadów, co ograniczy korozję i zniszczenia dóbr materialnych – w tym obiektów zabytkowych.

W przypadku ewentualnych odkryć archeologicznych, mogących pojawić się podczas realizacji inwestycji (np. w ciągu dróg rowerowych lub w trakcie modernizacji i budowy infrastruktury), będą one wymagały nadzoru archeologa.

ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM NATURA 2000

W Strategii nie planuje się działań, które mogłyby mieć negatywne oddziaływanie na obszary chronione. Takich działań nie przewiduje się zwłaszcza w stosunku do obszarów Natura 2000. Wszelkie odnotowane w tym zakresie oddziaływania mają wpływ pozytywny i charakter pośredni, bezpośredni lub wtórny.

Obszary chronione w obszarze współpracy ponadlokalnej stanowią niezwykle cenne zasoby flory i fauny. Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć będzie realizowana w bezpiecznej odległości od terenów wyznaczonych siedlisk i ostoi, a ich wpływ na tereny Natura 2000 nie będzie negatywny. W większości przypadków będzie to wpływ neutralny – lub w przypadku przedsięwzięć ograniczających emisję zanieczyszczeń nawet pozytywny.

Należy uwzględnić Plany ochrony wynikające z następujących aktów prawnych:

- Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE) Dz. Urz. UE L 43 z 13.02.2009, str. 63, data publikacji 2009-02-13,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, Dz. U. Nr 229, poz. 2313, 2004-10-21,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, Dz. U. Nr 179, poz. 1275, data publikacji: 2007-09-28,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków, Dz. U. Nr 25, poz. 133, data publikacji: 2011-02-04,
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 września 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Przełom Wisły w Małopolsce (PLH060045), Dz. U. z 2022 r. poz. 2159, data publikacji 2022-10.21,
- Uchwała Nr XI/56/90 WRN w Lublinie z dn. 26.02.1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. Lubelskiego, Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 13, poz. 14, data publikacji 1990-03-08,
- Rozporządzenie Nr 28 Wojewody Lubelskiego z dnia 2 czerwca 1998 r. w sprawie Obszarów Chronionego Krajobrazu, Dz. Urz. Nr 11, poz. 166, data publikacji: 1998-06-02,
- Rozporządzenie Nr 5 Wojewody Lubelskiego z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego, Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 73, poz. 1526 z 2005 r., data publikacji 2005-04-27,
- Rozporządzenie Nr 39 Wojewody Lubelskiego z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Dz. Urz. z dnia 31 marca 2006 r. Nr 65, poz. 1224, data publikacji: 2016-03-31,
- Uchwała nr XXXVI/491/2017 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Dz. Urz. z 2017 r. poz. 5605, data publikacji: 2017-12-29,
- Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody, Dziennik Urzędowy. Województwa Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz.. 211, data publikacji 1987-11-06.

POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE NA ŚRODOWISKO

Strategia nie zawiera działań, które mogłyby wywierać znaczące oddziaływania transgraniczne w rozumieniu przepisów zawartych w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dotyczącego postępowania w sprawie

transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów.

Analizowany obszar jest obszarem przygranicznym Rzeczypospolitej Polskiej. Granice gmin Dorohusk, Dubienka i Horodło pokrywają się od strony wschodniej z granicą Polski z Ukrainą. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg wyłącznie lokalny ograniczony do terytorium terenu gminy. Nie dotyczą one wspólnych z innymi państwami struktur przyrodniczych podatnych na presję. Dodatkowo mała skala potencjalnego wpływu na środowisko całkowicie wyklucza możliwość wystąpienia oddziaływań transgranicznych, mogącego objąć terytorium innych państw.

PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH

Oddziaływania skumulowane występuje w przypadku, gdy różne przedsięwzięcia lub rodzaje działalności wywierają presję na ten sam element środowiska. W takim przypadku oddziaływania pochodzące z pojedynczych źródeł sumują się lub w inny sposób zwiększają wpływ na dany element środowiska. Możliwe jest zatem, że uznawane za nieistotne po nałożeniu się na siebie mogą spowodować, że skutki będą znaczące lub ponadnormatywne. Jeżeli chodzi o zadania realizowane na podstawie Strategii, poszczególne zadania realizowane będą w różnym czasie w miarę pozyskiwania finansowania. Nie przewiduje się zatem znaczących oddziaływań skumulowanych, a w szczególności o negatywnym wpływie na środowisko. W przypadku inwestycji drogowych emisje zanieczyszczeń czy hałasu mają wpływ na bezpośrednie sąsiedztwo każdej z dróg. Emisje te będą więc odczuwalne tylko w pobliżu tych dróg, nie ma więc możliwości aby mogły ulegać kumulacji. Kumulowanie się oddziaływań może wystąpić w przypadku działalności gospodarczej o podobnych kierunkach emisji lub zapotrzebowania na zasoby, jeśli zajdą między nimi interakcje przestrzenne i środowiskowe.

Należy jednak zwrócić uwagę, że w perspektywie obowiązywania Strategii mogą zajść zmiany w środowisku przyrodniczym oraz sposobie użytkowania przestrzeni. Dlatego też w ramach prac projektowych poszczególnych zadań, w tym także w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, każdorazowo – co jest wymagane prawem należy ponownie zweryfikować możliwość wystąpienia efektu skumulowanego oddziaływania.

ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ

Projekt Strategii przewiduje realizację działań, które mogą powodować różne oddziaływania na komponenty środowiska. Należy jednakże zaznaczyć, iż w przypadku tego dokumentu strategicznego będą to głównie oddziaływania pozytywne lub neutralne. Oddziaływania negatywne będą miały wyłącznie charakter krótkotrwały i przejściowy, ponieważ związane są przede wszystkim z etapem realizacji projektów inwestycyjnych.

Rozdział ten prezentuje możliwe rozwiązania, które minimalizują skutki działań o negatywnym charakterze. Stosując odpowiednie rozwiązania administracyjne, organizacyjne czy techniczne możliwe jest ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko. Przykładowe rozwiązania w tym zakresie zostały przedstawione w poniższej tabeli. Należy zaznaczyć, że wysoce efektywne są środki administracyjne stosowane już na etapie planowania inwestycji, przed przystąpieniem do jej realizacji. Ponadto stosowanie rozwiązań administracyjnych niweluje konieczność stosowania kosztownych zabiegów technicznych. Należy podejmować działania minimalizujące negatywny wpływ na rośliny, zwierzęta czy siedliska przyrodnicze. W przypadku realizacji danej inwestycji należy tak prowadzić działania, aby w jak największym stopniu ograniczać emisję zanieczyszczeń do powietrza, emisję hałasu i powstawanie odpadów budowlanych oraz pozostawić jak największą powierzchnię biologicznie czynną. Poniższa tabela jest wyciągiem zaplanowanych w Strategii działań dla których zidentyfikowano potencjalne negatywne lub pozytywne i negatywne oddziaływania. Przedstawione propozycje działań zapobiegawczych stanowią wyłącznie wybrane przykłady. Wszelkie działania realizowane na podstawie Strategii będą realizowane zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz ograniczania wpływu na środowisko naturalne.

Tabela 5 – Sposoby zapobiegania, ograniczania lub kompensacji przyrodniczej okresowo negatywnych oddziaływań

Kierunki	powierzchnia ziemi	klimat akustyczny	Sposoby zapobiegania/ograniczania, kompensacji
Budowa ośrodków pobytu dziennego dla seniorów	B5	B5	<p>W ramach tych działań potencjalne bezpośrednie krótkoterminowe oddziaływanie negatywne mogą powodować inwestycje związane z modernizacją obiektów. Potencjalnie negatywne oddziaływanie będą kompensowane przez długoterminowe i pozytywne efekty realizacji tych działań.</p> <p>Środki kompensacyjne powinny wyrównywać szkody ekologiczne i prowadzić do sytuacji „braku strat netto”.</p> <p>Działania zapobiegające:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minimalizacja okresu wykonywania prac budowlanych
Budowa nowej siedziby Ośrodka Pomocy Społecznej	B5	B5	
Budowa żłobka na terenie gminy	B5	B5	
Modernizacja oraz dostosowanie istniejących obiektów oświetlowych do potrzeb uczniów	B5	B5	
Modernizacja budynków użyteczności publicznej ze szczególnym uwzględnieniem likwidacji barier architektonicznych	B5	B5	
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy	B5	B5	
Inwestycje w sieć światłowodową oraz szerokopasmowy Internet	B5	B5	
Budowa Muzeum Sadownictwa	B5	B5	
Modernizacja infrastruktury instytucji kultury ze szczególnym uwzględnieniem likwidacji barier architektonicznych	B5	B5	
Modernizacja, rozbudowa oraz stały monitoring jakości zabezpieczeń przeciwpowodziowych na terenie gminy	W5		

<p>Rozbudowa infrastruktury turystycznej ze szczególnym uwzględnieniem terenów atrakcyjnych przyrodniczo (wieże i platformy widokowe, miejsca odpoczynku dla pieszych i rowerzystów, infrastruktura kajakowa)</p>	B5	B5	
<p>Renowacja istniejących szlaków turystycznych oraz ich odpowiednie oznakowanie wraz z promocją</p>	B5	B5	
<p>Wyznaczenie nowych turystycznych szlaków pieszo-rowerowych oraz ścieżek dydaktycznych wraz z zapewnieniem odpowiedniej infrastruktury</p>	B5	B5	
<p>Inwestycje z zakresu odnawialnych źródeł energii oraz ich promocja wśród mieszkańców</p>	B5	B5	
<p>Inwestycje z zakresu małej i dużej retencji</p>	B5	B5	
<p>Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków</p>	B5	B5	
<p>Budowa, przebudowa oraz modernizacja istniejącej sieci dróg gminnych, w szczególności poprzez utwardzanie ich nawierzchni</p>	B5	B5	
<p>Budowa ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą rowerową</p>	B5	B5	
<p>Współpraca z Powiatem Opolskim w celu poprawy jakości dróg powiatowych</p>	B5	B5	
<p>Do przedstawionych działań minimalizujących zaliczyć można zarówno środki techniczne i nietechniczne wykluczające lub ograniczające szkodliwość wpływu inwestycji na przedmioty ochrony u źródła powstawania ewentualnego wpływu negatywnego na poszczególne komponenty środowiska. Środki kompensacyjne powinny wyrównywać szkody ekologiczne i prowadzić do sytuacji „braku strat netto”. Szczegółowe działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnienie rozwiązań minimalizujących lub kompensacyjnych na etapie realizacji, eksploatacji i zakończenia inwestycji • Wybór technologii prowadzenia robót / inwestycji zgodne z właściwymi konkluzjami dotyczącymi najlepszych dostępnych technik (BAT) lub z dokumentami referencyjnymi dotyczącymi najlepszych dostępnych technik (BREF) lub obowiązującymi normami ISO w danym sektorze • Stosowanie technologii ponownego wykorzystania materiałów / surowców lub jakakolwiek inna działalność, która przyczynia się do ochrony lub poprawy jakości wód w Unii zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE (np. technologie o zminimalizowanym zużyciu wody lub wykorzystujące wodę wielokrotnie) • Respektowanie ogólnie obowiązujących przepisów prawa i zaleceń wynikających z dobrych praktyk w zakresie realizacji danej inwestycji <p>Działania zapobiegawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwentaryzacja przyrodnicza na etapie planowania konkretnego przedsięwzięcia 			

<p>Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez budowę, przebudowę i modernizację infrastruktury takiej jak chodniki, przejścia dla pieszych oraz oświetlenie</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Analiza wrażliwości miejsc, np. terminy rozrodu, okresów lęgowych, hibernacji • Minimalizacja okresu wykonywania prac budowlanych
<p>Budowa miejsc parkingowych, w szczególności w pobliżu miejsc atrakcyjnych turystycznie</p>		
<p>Współpraca z przewoźnikami transportu zbiorowego w celu zwiększenia częstotliwości połączeń pomiędzy Gminą Józefów nad Wisłą a najważniejszymi ośrodkami miejskimi w regionie</p>		
<p>Opracowanie informacji dla pasażerów zarówno w ramach infrastruktury przystankowej jak i dostępnej online</p>		
<p>Modernizacja infrastruktury przystankowej</p>		
<p>Rozbudowa terenów inwestycyjnych oraz stworzenie stref aktywności gospodarczej</p>	<p>W/S</p>	

Należy również zaznaczyć, że istotnym narzędziem mającym na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko jest zawarty w Strategii model struktury funkcjonalno-przestrzennej. Jest to element spajający zaplanowane działania inwestycyjne z planowaniem przestrzennym i stanowi narzędzie poszukiwania najlepszych rozwiązań, rozpatrywania dostępnych alternatyw i unikania konfliktów środowiskowych. Zawarte w nim ustalenia i rekomendacje dotyczące kształtowania polityki przestrzennej w zakresie: kształtowania elementów sieci osadniczej i rozwoju funkcji społeczno-gospodarczych, kształtowania elementów sieci infrastrukturalnej, w tym transportowej i energetycznej oraz kształtowania elementów sieci przyrodniczej i ekologicznej mają na celu kształtować w przyszłości zrównoważony ład przestrzenny na terenie całego Terenu gminy. Część z zaproponowanych w dokumencie strategicznym rozwiązań ma charakter pro środowiskowy, a wiele rekomendacji na pierwszym miejscu stawia środowisko naturalne.

Zagospodarowanie terenu należy podporządkować zachowaniu bioróżnorodności, ciągłości przestrzennej ekosystemów, ochronie wód, powierzchni ziemi oraz kształtowaniu harmonijnego krajobrazu. Biorąc pod uwagę fakt, że ewentualne negatywne oddziaływania związane są z fazą realizacji poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych, poniżej wymieniono główne zasady, które pozwolą ewentualne negatywne oddziaływania ograniczyć do minimalnego poziomu:

- odpowiednio dobrze przemyślany wybór lokalizacji inwestycji uwzględniający lokalne uwarunkowania, walory przyrodnicze i występowanie zabytków;
- odpowiednio starannie przygotowany projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji;
- odpowiednie zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w szczególności w sąsiedztwie obszarów szczególnie wrażliwych na negatywne oddziaływanie, obiektów zabytkowych lub siedzib ludzkich;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów, rozwiązań konstrukcyjnych i organizacji pracy ograniczających wpływ na środowisko w fazie budowy oraz eksploatacji;
- dostosowanie terminów prac do występowania poszczególnych gatunków roślin i zwierząt, w szczególności: terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych, okresów odpoczynku itp.;

Podsumowując, należy podkreślić, że prognozowany zakres potencjalnego wpływu na środowisko wodne, przyrodnicze oraz ludzi może być wyeliminowany lub ograniczony do minimum na etapie planowania przestrzennego oraz procedur administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, poprzez dostosowanie lokalizacji, technologii i organizacji prac budowlanych do wymagań ochrony środowiska.

ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii będzie przedmiotem licznych dyskusji i konsultacji. Rozwiązania alternatywne poszczególnych planowanych działań i inwestycji były rozpatrywane na etapie tworzenia dokumentu Strategii, który podlegał konsultacjom społecznym przewidzianych w ustawie o samorządzie gminnym i ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowa analiza wskazuje, że zdecydowaną większość projektów cechuje pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko przyrodnicze. Do Strategii zostały wybrane działania o charakterze ponadlokalnym, które w świetle obecnej wiedzy są korzystne dla środowiska.

Dość duży poziom ogólności planowania strategicznego (w tym projektów ponadlokalnych) i szerokie ramy czasowe sprawiają, że rozwiązania alternatywne dla przedsięwzięć przewidzianych w dokumencie, możliwe do zastosowania na etapie rozwiązań projektowych mogą obejmować:

- lokalizację przedsięwzięcia,
- rozwiązania technologiczne lub konstrukcyjne,
- przebieg szlaków (w przypadku inwestycji liniowych),
- różne skale i rozmiary inwestycji,
- harmonogramy lub organizacje prac budowlanych,
- metody budowy,
- alternatywne procesy.

Ze względu na wpływ na środowisko oraz bardzo szybki rozwój technologii, największe możliwości rozwiązań alternatywnych istnieją w obszarze wyboru najlepszego pod względem oddziaływania na środowisko wariantu technologicznego. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że rozwiązania dobierane do poszczególnych inwestycji będą realizowane w zależności od dostępności zasobów, w tym dofinansowania ze źródeł zewnętrznych.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Projektu Strategii, przeprowadzanej zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza zawiera wszystkie elementy przewidziane ustawą, w tym m.in.:

- Podstawę prawną, przedmiot i zakres prognozy,
- Ogólną charakterystykę projektowanego dokumentu i powiązania z innymi dokumentami strategicznymi,
- Cele ochrony środowiska szczebla krajowego i międzynarodowego uwzględnione w opracowywanym dokumencie,
- Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy,
- Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień dokumentu,

- Analizę stanu środowiska oraz istniejące problemy z zakresu ochrony środowiska istotne z punktu widzenia Strategii,
- Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- Ocena znaczących oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska,
- Potencjalne oddziaływanie transgraniczne na środowisko,
- Opis Prawdopodobieństwa wystąpienia oddziaływań skumulowanych,
- Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań,
- Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie,
- Streszczenie w języku niespecjalistycznym,
- Zespół autorski,
- Spis rysunków, map i tabel.

Strategia uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym. Zasada zrównoważonego rozwoju została uwzględniona w priorytetach oraz działaniach do nich przypisanych, a także w przykładowych przedsięwzięciach, które zostały zidentyfikowane przez interesariuszy na etapie konstrukcji dokumentu. Dokument przyczyni się zatem do osiągnięcia równowagi w wymiarze społecznym, gospodarczym i przede wszystkim środowiskowym.

Przy sporządzaniu Prognozy zastosowano metody statystyczne, porównawcze, opisowe, analizy jakościowe, wykorzystujące dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikację i wartościowanie skutków przewidywanych zmian w środowisku. Wykorzystano analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Wszystkie zastosowane metody dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Dla zidentyfikowanych negatywnych skutków oddziaływania na środowisko wskazano rozwiązania eliminujące lub zmniejszające ich skalę. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

Najistotniejszym elementem przeprowadzonych badań w zakresie prognozy oddziaływania środowisko ocenianego dokumentu było wskazanie potencjalnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Przewidywane oddziaływania (pozytywne i negatywne) zostały przedstawione w podziale na poszczególne komponenty środowiska, uwzględniając czas trwania (krótko-, średnio- i długoterminowe) oraz rodzaj tych oddziaływań (bezpośrednie i pośrednie). Analizę przeprowadzono dla przedsięwzięć pogrupowanych w Celach Strategicznych i Celach Operacyjnych.

Każde z działań przeanalizowano pod względem potencjalnego wpływu na środowisko (pośredni, bezpośredni, trwałe, chwilowy, krótko-, średnio- lub długoterminowy) na następujące jego elementy:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Analiza oddziaływań wykazała, że projekt Strategii wywiera jednoznacznie pozytywny wpływ na środowisko w obszarze objętym strategią poprzez zaplanowane działania realizowane w ramach Celów Strategicznych i Operacyjnych zmierzających do osiągnięcia zakładanych efektów środowiskowych.

Działania inwestycyjne ujęte w Strategii, na etapie realizacji (budowy, modernizacji) mogą powodować bezpośrednie chwilowe, bądź krótkoterminowe zanieczyszczenie powietrza wynikające z prowadzenia prac ziemnych (emisja niezorganizowana) oraz spalania paliw do zasilania maszyn, urządzeń budowlanych i transportu wykorzystywanego do przewozu materiałów budowlanych. W szczególności prace ziemne związane z modernizacją i budową dróg będą powodować niezorganizowaną emisję pyłów do powietrza. W dalszej perspektywie działania te, poprzez usprawnienie komunikacji przełożą się na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W zakresie realizacji postanowień Strategii nie przewiduje się oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych.

Duży poziom ogólności planowania strategicznego i ramy czasowe sprawiają, że rozwiązania alternatywne dla tych przedsięwzięć, możliwe do zastosowania na etapie rozwiązań projektowych, mogą obejmować:

- lokalizację przedsięwzięcia,
- rozwiązania technologiczne lub konstrukcyjne,
- przebieg szlaków (w przypadku inwestycji liniowych),
- różne skale i rozmiary inwestycji,
- harmonogramy lub organizacje prac budowlanych,

- metody budowy.

Ze względu na wpływ na środowisko oraz bardzo szybki rozwój technologii największe możliwości rozwiązań alternatywnych istnieją w obszarze wyboru najlepszego pod względem oddziaływania na środowisko wariantu technologicznego.

Podstawowe cele ochrony środowiska w obszarze objętym Strategią są zbieżne z celami gospodarki obiegu zamkniętego, adaptacji do zmian klimatu i ograniczania wpływu na środowisko. Wskazane idee mają służyć zmniejszeniu zanieczyszczenia środowiska i stworzeniu bardziej samowystarczalnej, oszczędzającej zasoby naturalne gospodarki.

ZESPÓŁ AUTORSKI

Kierujący zespołem: **Monika Kłos** – magister po kierunku: stosunki międzynarodowe o specjalności integracja europejska (Uniwersytet Wrocławski). Absolwentka studiów podyplomowych: Audyt i kontrola zarządcza w jednostkach sektora finansów publicznych. Nauczyciel Akademicki na kierunkach Zarządzanie, Administracja, Informatyka (studia dzienne, studia zaoczne, studia podyplomowe, w tym prowadzone w języku angielskim). Autorka Programów Gospodarki Niskoemisyjnej dla gmin: Niemce, Lubartów, Konopnica, Milanów, Jabłoń, Wisznice, Adamów, Hanna, Ludwin, Tryńcza (2016), autorka Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jabłonna (2020), kierująca zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii ZIT MOF Tomaszowa Lubelskiego, współautorka poprzednich prognoz oddziaływania na środowisko:

- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu pn. Ponadlokalna Strategia Rozwoju dla Gmin: Białopole, Kamień, Leśniowice, Wojsławice, Żmudź, Dubienka, Dorohusk, Horodło, na lata 2021 – 2027 z perspektywą do 2035 roku (kierująca zespołem)
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii ZIT MOF Tomaszowa Lubelskiego (kierująca zespołem)
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu dokumentu pn. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Obszaru Obejmującego Miasto Kraśnik, Gminę Kraśnik, Gminę Anopol, Gminę Dzierzkowice, Gminę Gościeradów, Gminę Trzydnik Duży, Gminę Urzędów, Gminę Wilkołaz, Gminę Zakrzówek na lata 2023-2027, z perspektywą do 2035 roku,
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu dokumentu pn. Zielone Zagłębie - Strategia Rozwoju Ponadlokalnego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2035 roku,
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Ponadlokalnej Strategii Rozwoju dla Terenu gminy obejmującego Powiat Leżajski, Miasto Leżajsk, Gminę Leżajsk, Gminę Nowa Sarzyna, Gminę Kuryłówka, Gminę Grodzisko Dolne, Gminę Tryńcza na lata 2021–2027 z perspektywą do 2035 roku,
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Gmin i Powiatu Radzyńskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035,
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jabłonna na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029”.

Paweł Skurski - magister po kierunku Administracja (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie). Absolwent studiów podyplomowych: Akademia Rozwoju Regionalnego na Uniwersytecie Warszawskim. Współautor poprzednich prognoz oddziaływania na środowisko:

- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu pn. Ponadlokalna Strategia Rozwoju dla Gmin: Białopole, Kamień, Leśniowice, Wojsławice, Żmudź, Dubienka, Dorohusk, Horodło, na lata 2021 – 2027 z perspektywą do 2035 roku
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii ZIT MOF Tomaszowa Lubelskiego

- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu dokumentu pn. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Obszaru Obejmującego Miasto Kraśnik, Gminę Kraśnik, Gminę Anapol, Gminę Dzierzkowice, Gminę Gościeradów, Gminę Trzydnik Duży, Gminę Urzędów, Gminę Wilkołaz, Gminę Zakrzówek na lata 2023-2027, z perspektywą do 2035 roku,
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu dokumentu pn. Zielone Zagłębie - Strategia Rozwoju Ponadlokalnego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2035 roku,
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Ponadlokalnej Strategii Rozwoju dla Terenu gminy obejmującego Powiat Leżajski, Miasto Leżajsk, Gminę Leżajsk, Gminę Nowa Sarzyna, Gminę Kuryłówka, Gminę Grodzisko Dolne, Gminę Tryńcza na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035 roku,
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Gmin i Powiatu Radzyńskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035,
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jabłonna na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029”.

Radosław Kasprzyk – magister po kierunku politologia (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej), specjalizacja: samorząd i polityka lokalna. Ekspert Fundacji Inicjatyw Menedżerskich, autor dokumentów strategicznych, m.in. Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Józefów nad Wisłą na potrzeby opracowania Strategii oraz projektu Strategii Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą do roku 2030.

Monika Kow

Grzegorz Paweł

Radosław Kasprzyk

Oświadczenie o spełnieniu wymagań przez kierującego zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko – zgodnie z art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) oświadczam, że posiadam niezbędne kwalifikacje do wykonania powyższej prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii, tj. ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, studia magisterskie na kierunku stosunki międzynarodowe, posiadam doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko - byłam 5 krotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko, co wypełnia wymogi art. 74 ust. 2 pkt 2 Ustawy oraz dwukrotnie kierowałam zespołem autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko. Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Lublin, dnia 21 lutego 2024 roku

MoniKa KDOF

SPIS MAP, WYKRESÓW, TABEL, RYSUNKÓW

Mapa 1 - Położenie gminy Józefów nad Wisłą w powiecie opolskim i województwie lubelskim.....	23
Mapa 2 – Położenie fizyczno-geograficzne gminy Józefów nad Wisłą.....	24
Mapa 3 - Środowisko przyrodnicze w gminie Józefów nad Wisłą.....	25
Mapa 4 - Mapa stanu JCWPd.....	41
Mapa 5 - Zasięg obszarów ryzyka powodziowego.....	42
Mapa 6 - Tereny zagrożone suszą.....	43
Mapa 7 - Korytarze ekologiczne biegnące przez teren gminy Józefów nad Wisłą.....	47
Mapa 8 - Nasłonecznienie w Polsce.....	50
Tabela 1 – Układ Celów Operacyjnych i Kierunków działań.....	7
Tabela 2 - Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej.....	12
Tabela 3 - Liczba budynków będących źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza w sektorze komunalno- bytowym w 2018 roku w gminach strefy lubelskiej.....	51
Tabela 4 – Matryca wpływu realizacji przedsięwzięć na środowisko.....	58
Tabela 5 – Sposoby zapobiegania, ograniczania lub kompensacji przyrodniczej okresowo negatywnych oddziaływań.....	79
Wykres 1 - Rodzaje gruntów w gminie Józefów nad Wisłą.....	26
Wykres 2 - Struktura użytków rolnych w gminie Józefów nad Wisłą w porównaniu do województwa lubelskiego i powiatu opolskiego.....	27
Wykres 3 - Klimat w gminie Józefów nad Wisłą w ciągu roku.....	48
Wykres 4 - Zmiany temperatury w gminie Józefów nad Wisłą w ciągu roku.....	48
Wykres 5 - Dienne prawdopodobieństwo opadów atmosferycznych w gminie Józefów nad Wisłą.....	49
Wykres 6 - Średni miesięczny opad deszczu w gminie Józefów nad Wisłą.....	49
Rysunek 1 – Układ celów strategicznych i celów rozwojowych Strategii rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą.....	6
Rysunek 2 – Zgodność Strategii z dokumentami nadrzędnymi.....	15